

Kiadóhivatal:

Báter-nyomda, Kaszinó-bazár épület.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

Hirdetések

legjutányosabb számitással, díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNAR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája.

Egyes szám ára 20 fillér.

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítóknak,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik, 5 kor.

A bankkartell ellen.

A kartell ama bizonyos magyaros pálcza, amely mindenkor a kis ember, a fogyasztó közönség hátán török el.

A hatalmas trösztrendszer — bár újabb kezdi megbosszulni magát, — milliárdokat juttat létrehozóinak, de busáson boldogulnak nálunk is mind azok, kik kartellbe lépve — édes-kéveset törődnek a jobbára szegény fogyasztók zsebével . . .

Cukor, szén, petróleum stb. mind-mind azért drágul meg, mert a termelők közös megállapodással éppen a legszegényebb néposztály mellének szegzik a kést, — teremve olyan gazdasági és közkereskedelmi abszurdumokat, hogy például a hazai szén és a sokkal értékesebb porosz szén beszerzésénél jelenleg alig mutatkozik lényegesebb differencia. A kartellek legerköstelenebbje azonban minden-estre a budapesti s bécsi bankok tervbevett merénylete. Orvtámadás ez, csak hogy megfordítva nem a gazdag, telt bugyellárisu, felsőbb tízezerek, mint éppen a kölesönre nagyon is rászorult, földhöz ragadtak ellen. Arról van ugyanis szó, hogy a nevezett intézetek egyértelmű megállapodást akarnak létrehozni a kamatlábra vonatkozólag.

Magában véve az ellen senkinek sem lehet komoly kifogása, hogy a különféle nagy bankok egyforma kamatot szedjenek. A veszedelem azonban, abban rejlik, hogy az Isten még nem teremtett, — ha egyáltalán az Isten megtagadta volna önmagát és ne maga felé hajlanék a keze.

Képzeltük el tehát azt a közgazdasági romlást, amelyet az okozhat, hogy megszűnven minden konkurrenzia, a szegény adós ki lesz téve a nagy bankok önkényének. Olyan kamatot szednek tőle, amelyet akarnak. Igen, mert, hogy a vidéki pénzüzetek legnagyobb része csak körforgó bolygó a nagyobbak körül, mindez kétségtelen, s hogy legtöbbjük azt kénytelen tenni, amit a nagy intézetek, mindezt el nem vitathatja senki.

A budapesti és bécsi intézetek tervbe vett szövetkezése tehát elsősorban a kölesönök megdrágulását s ezzel a kis egzisztenciák megpróbáltatását, kölesönpénzre épült vállalataink tönkretételét eredményezheti. Világos és kétségtelen, kétszer kettő négy ez. Keserves, küzdelmes évtizedek munkáját tönkretétetni tehát sehogysen enged-

hetjük, ezért bátran szembeszállni e nemzetgyilkos áramlattal nemcsak erkölcsi, de hazafias kötelesség is.

A szomszéd Baranya szép példát ad erre. Az ottan e hó 13 án tartott közgyűlés már behatóan foglalkozott e kérdéssel.

Mándy Sámuel bizottsági tag a következő indítványt nyújtotta be a törvényhatósági bizottsághoz:

„Mondja ki a tekintetes törvényhatósági bizottság, hogy a budapesti és bécsi pénzüzetek tervezett kartelljét, különben is nehéz közgazdasági és szociális helyzetükben a leghatározottabban elítéli és károsnak tartja. Elhatározza tehát, hogy felír a magyar királyi kormányhoz és kérelmezi, hogy minden befolyásával méltóztaték odahatni, hogy ezen erkölcsi alapon nem álló kartell létrejövetele megakadályoztassék, mert ennek kihatása közgazdasági életünk alapjában támadja meg. Törvényhatóságunk kérelmezi továbbá, hogy amennyiben a magyar királyi kormány nem volna képes ezen káros hatású kartell létrejövetelét megakadályozni, úgy a vidéki intézetek hathatós támogatása mellett a szeptember hóban összeülő országgyűlés elé oly tartalmu törvényjavaslatot méltóztaték benyújtani, mely a törvényes nyolcz százalékos kamatlábat hat százalékra mérsékli és magasabb kamatláb alkalmazását uszorának minősíti. Ily tartalmu följáratot szerkeszt a vármegye s elhatározza, hogy hasonszellemű följáratok fölterjesztése tárgyában az összes törvényhatóságokat megkeresi.“

Indítványát eként okolja meg: Több oldalról hallani azt a hirt, hogy a magyar és osztrák pénzüzetek kartell akarnak alakítani. Az új politikai éra programja a kisembert védelmezi számos pontjában. Ez a program, de a gyakorlat egészen mást mutat. Élesebb ellentétben semmi sem áll ezzel a programmal, mint a bankkartell. Egymásután alakulnak az ipar és kereskedelem terén a nagyobb-nál nagyobb kartellek. De sehoh a világban nem találjuk a mását ennek a most tervezett kartellnek: a pénz kartelljének. Ennél erkölestelenebb tervet nem is lehet gondolni. Legkevésbé nálunk lenne szabad bankkartell alakítani, hiszen egész Európában Magyarországon legdrágább a pénz, itt fizetik a legdrágább kamatot. A magasabb helyen, úgy látszik, még sem tesznek semmit kartell ellen. Irjunk föl a kormányhoz és buzdítsuk a többi törvényhatóságokat is erre, hogy a kartell létesítését akadályozza meg. Amennyiben ezt a vidéki, kartellen kívüli bankoknak adandó állami betétnek nyújtásával nem tehetné a kormány, akkor a törvényhozás útján szállítsa le a kamatláb törvényes maximumát 6 százalékra.

A közgyűlés egyhangu helyesléssel elfogadta az okos indítványt s azt hisszük helyes uton járt. A tervbe vett merénylet meggátlására nincsen egyéb mód, mint az állami beavatkozás.

Kövesse tehát Baranya példáját az egész ország. Nem a részvényesek mennél nagyobb osztaléka a cél — de az általános érdek, a haza minden polgárának boldogulhatása, a valódi — közérdek!

B.

Harcz a párbaj ellen.

Irta: Magyarász Ferencz.

— Harmadik közlemény. —

Vegyünk akármilyen párbajt, idézzünk vissza emlékezetünkbe egy-egy esetet, melyet közelebről ismerünk, vagy amely a maga idejében nagy port vert föl, s azt fogjuk találni, hogy a tények szigorú logikája a mi elméleti fejtegetéseinket mindenben igazolja. Ott van például a Keglevich és Hencz-féle végzetes kimeneteli párbaj. Két honatyá összeszólalkozik egymással. Az ugynevezett parlamentarás kifejezéseknek a legsúlyosabbjai röpködnek egyik honatyától a másikhoz és vissza. A vége persze kihívás és párbaj. Az egyik honatyá már megette a kenyere javát, sok ideig és sokat élt. A másik erejének teljében áll. Fiatal vidéki fiskális, tartalékos tiszt, jó vivó híreben áll. A viaskodás chance-ai az első pillanattól kezdve az ő részén vannak. Az eredmény: az öreg Keglevich halála. Mondhatják már nekem, hogy vakon rohant neki ellentele kardjának, mondhatják, hogy a vezető segéd már leintette a küzdelmet: logikus fővel csak azt mondhatjuk, hogy ez a párbaj rosszabb volt a koresmai verkedésnél, mert ott legalább egyenlő koruak tapogatták meg egymást, kiknél tehát a fizikai erő nem differenciálódik annyira, hogy eleve halálát jelentse a küzdő felek egyikének. S a becsület? Az meg volt mentve. A győztes ellenfél talán mégis egykevése haborgó lelkiismerettel, de mindenestre kifogástalan eleganciával törölte le a párolgó vért a kardja gyilkos hegyéről, mindenestre kifejezte sajnálkozását az eset fölött, s aztán segédeivel együtt elment reggelizni. Az ügy pedig el volt intézve, a becsület meg volt mentve.

Elhez hasonló esetet százával tudnánk idézni. Mondja már most valaki: érdemes-e egy kis összeszólalkozásért mindjárt egy emberi életet kockáztatni? Érdemes-e egy egész életnek minden küzdelmét, eredményét, egy családnak támaszát, jövőjét odavetni áldozatul egy régesrég elavult társadalmi fölfogásnak? Arányban áll-e ezen áldozat a sértéssel, s a mi a fő, bűnhődik-e a sértő fél? Mi haszna a sértettnek abból, hogy a sértésen fölül még egész életére nyomorekká is lesz, vagy esetleg életét magát elveszíti? S az özvegyek könnyeit letörölheti-e, az árvák jajszavát elnémíthatja-e, a társadalomnak veszteségét pótolhatja-e az a cinikus megegyezés, hogy minden a lovagiasság szabályai szerint történt? Okosan, higgadtan gondolkodó emberek számára e kérdésben már benne van a felelet is.

Ezen öröklött barbárság tragikumá még szembeötlőbb az u. n. amerikai párbajnál, hol a kimenetel egyrészt mindig végzetes, másrészt pedig tisztára a vak véletlennek műve.

1905 április havában óriási föltűnést keltett Berlinben a fiatal *Fahlerott* mérnöknek és nejének öngyilkossága. Igazi szerelmi házasságukat alig egy hónappal előbb kötötték meg. Hátrahagyott levelük megmagyarázott mindent. A leány kezét egy törvényszéki jegyző is megkérte, de kocsart kapott. Bosszúból belekötött szerencsés vetélytársába. Kihívás, amerikai párbaj lett a következménye, két ifju életnek szomorú halála a vége. Mit ért nekik, mit a bánatos szülőknek, mit a résztvevők ezreinek, hogy a másik fiatal embert is halálba kergette a lelki-

ismerete? Az ő halála nem támasztotta életre amazokat.

Ne mondja senki, hogy ezek csak szörványos esetek. A dánosi eset sem mindennapos, de azért nem következik sem abból, sem emeből, hogy a társadalom ne is próbáljon védekezni ellene.

Összegezve a mondottakat, azt fogjuk találni, hogy a párbajban annak természete és lényege szerint nem a becsület, nem az igazság győz, hanem a véletlen dönt; ennél fogva a párbaj nem lehet alkalmas eszköze a becsület helyreállításának.

(Folytatjuk).

Tolnavármegye rendes közgyűlése.

Tolnavármegye törvényhatósága, gróf **Apponyi Géza** főispán elnöklésével, f. hó 16-án tartotta szokásos nyári rendes közgyűlését. A vármegye nagyobb virilistái közül ott láttuk: **Széchenyi Sándor** gróf, **Perczel Dezső** v. b. t. tanácsosokat, **Bartal Béla**, **Csapó Vilmos**, **Sztankovánszky János** kir. kamarásokat, **Szilassy Aladár** közig. bírósági tanácselnököt, **Kovács S. Endrét**, **Bernrieder Jánost**, **Vizsoly Ákost**, dr. **Csapó Dánielt**, stb. Országgyűlési képviselőink közül **Szabó Károlyt**, **Hainrikffy Pált**, **Weber Jánost**, **Madi Kovács Jánost**. Az egyháziak részéről **Káta Endre** ref. esperes stb. A közgyűlés elég népes volt. Különösen a gyönki járásbeli bizottsági tagok jelentek meg majdnem teljes számmal, ami indokolt is volt annyiból, mert fontos ügyük volt a tárgysoron, Gyönk léte, vagy nemléte kérdésében kellett határozni. Arról volt ugyanis szó — ha nem is direkte, — hogy Gyönk járási székhely maradjon, avagy sem, vagy pedig, hogy Hőgyész vigye el előle a pálmát, s ezzel a fejlődés feltételeit. A küzdelemből Gyönk került ki győztesen, amit szintén nem lehet csodálni.

Gyönk nagyközség óriási áldozatot hozott a járási székhely megtartása érdekében. A járási főszolgabírói hivatalos helyiség és főszolgabírói lakás felépítésére, a szükséges terület megvásárlására egyesek adományából hamarosan 28,000 koronát gyűjtött össze, maga pedig a község, mint erkölcsi testület 30,000 koronát ajánlott fel erre a célra és az ezen összegben felépülő járási székházat felajánlotta a község a vármegyének minden ellenszolgáltatás nélkül.

Gyönk mellett szólott járási székhelyének 42 éves multja, de a községek nagy része is. Földrajzi fekvése inkább predestinálja járási székhelyül, amely ha tőle elvonatnék, válság elé sodortatnék a magyarosítás terén hivatást teljesítő algimnáziuma is, amely egyébként arról nevezetes, hogy a mult század elején magyar tanítókkal látta el az akkor bizony még nagyon is a német szóra hallgató egész környéket. Ily körülmények között tehát csak egész természetes volt, hogy az építkezést meg nem bíró, amugy is szegény vármegyénk, a fejedelmeknek méltán mondható ajándékot hálással elfogadta, s némi kis rekompenciációképen ki-mondotta, hogy a járási székhelyet továbbra is Gyönkön kívánja meghagyni.

A közgyűlés lefolyása különben elég élénk volt. Az élénkséget **Schwetz Antal** bizottsági tag vezette be egy kis szellemidézéssel. **Kossuth** apánkat idézgette a mesebeli Aladin-mécsessel, hogy dörgő haragvó szellemként jelenjék meg a vármegye székházában és izekre tépje szét a kiszemeltek, a bizottsági tag ur parancsára. Hanem hát a mécsesnek egyik — úgy tetszik — alkalmasabb felét éppen a szétszaggatásra kiszemeltek fogták és dörzsölték; így történt aztán, hogy a szellem szelid arcuzattal lebegett a tanácskozók fölött, s úgy tetszett, mintha helyben hagyólag integetett volna: dolgozzatok, cselekedjétek csak a köznek javára, engem pedig senki ne idézgeszen minden szíre-szóra.

A közgyűlés lefolyása egyébként a következő volt: **Apponyi Géza** gróf, főispán üdvözlőlvén a megjelent bizottsági tagokat, megnyitotta az ülést, s a napirend előtt be-

jelentette, hogy **Bognár Albert** ügyvédet a vármegyei tiszti ügyész mellé irodavezetővé, dr. **Schober László** dunaföldvári és dr. **Órffy Gyula** szekszárdi ügyvédek tiszteletbeli tiszti ügyészekké, dr. **Eibach Ödönt** pedig a központba közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

A tárgysorozat első pontja az alispán időszaki jelentése volt, melyet a közgyűlés gondos és a vármegye közviszonyaira részletesen kiterjeszkedő egybeállításánál fogva egyhangu helyesléssel elfogadott. A jelentésben foglaltakból kifolyólag az állandó választmány javaslatához képest a közgyűlés elhatározta, hogy úgy a vármegye, mint ország-szerte fellendült állattenyésztésünket veszélyeztető takarmányinségre való tekintettel, a takarmányféléknek az országból való kivitelének eltöltése iránt a földmívelésügyi miniszterhez felterjesztést intéz, kérve egyúttal a kormányt arra is, hogy amíg állattenyésztésünk ily válságos helyzetben van, Szerbiából élő állat behozatalát ne engedje, illetőleg ez irányban a szerződést életbe ne léptesse. Figyelemmel pedig arra, hogy a nagy takarmányhiány miatt az élő állat ára nagymértékben visszaesett, s ezzel arányban a marhahusárak alig szálltak alább, a földmívelésügyi miniszterium az alaptalan husdrágaság, illetve a magas husárak ellensúlyozására megfelelő intézkedések tételére felkérendő. A kereskedelemügyi miniszterhez pedig az iránt teendő felterjesztés, hogy azon vidékeken, hol takarmány felesleg van, a felesleget irassa össze, s annak szállítására a lehető legalacsonyabb szállítási kedvezményt biztosítsa.

Ezután a vármegyei 1908 évi költségvetésben a belügyminiszterium által tett jelentékeny törlésekre nézve elhatározták, hogy amennyiben a miniszter a vármegyei központban 3 díjnoki javadalmat törült; felhatalmazza a közgyűlést az alispánt, hogy a szükséghez képest a felszaporodott irodai munkák elvégzésére az 1909 évi költségvetés terhére kisegítő erőt alkalmazhasson. Végül a madoesai tűzkárosultak felsegélyezésére a vármegye területén gyűjtés indítására, s minden egyes községnek gyűjtőív küldessék. A befolyandó pénz a vármegye alispánjához küldendő be. A dunaföldvári járás főszolgabírájának elnöklésével pedig a madoesai lakosok közül kiosztó bizottság alakíttassék, s a begyűlt segély a károsodás arányához képest osztandó fel.

Ugyancsak az alispáni jelentéssel kapcsolatosan szólalt fel dr. **Schwetz Antal** biz. tag, ki elismeréssel adózik az alispán szak-szerű jelentésért, de kifejezést ad annak, hogy fájdalmasan nélkülözte benne a pécsi **Kossuth-szobor** leleplezési ünnepélyre vonatkozó részt. **Kossuth** emléke nem egy párté, hanem az egész nemzet szívében él, ő egy nemzet halhatatlan szentje s azért, hogy Tolnavármegye nem volt a leleplezésen képviselve, a törvényhatóság hazafias érzése iránt kételemek támasztattak. Midőn a közvetlen szomszédságban történik a leleplezés, Tolnavármegyének nem lett volna szabad hiányoznia. Belátja, hogy az alispán saját személyében mindenütt nem lehet jelen. Mégis, mivel a szomszédban és a kormány részvételével történt az esemény, szerette volna, ha az alispán egy imponáns küldöttség élén jelent volna meg. Igaz az is, hogy az alispán sürgöny útján felhívta a vármegye képviselőit, de egyik sem jelent meg közülük s ez helytelen s hogy ily sajnálatos ténynek ne legyünk kitéve, indítványozza, hogy a vármegye válasszon kebeléből egy 30 tagu bizottságot, amely az ilyen alkalmakkor a vármegyét felváltva képviselje. Ezt most csak szóbelileg indítványozza, de a legközelebbi közgyűlésen írásban is beadja tárgyalás végett.

Ezenkívül még egy észrevétele van az alispáni jelentésre nézve. A magyarosítási alap kamatainak kiosztásánál a kiosztó bizottsági tagok egybeállítása nem volt elég tárgyilagos, hiányosan volt összeállítva, mert számtalan megyei bizottsági tagot, kik érdeklődnek a magyarosítás iránt, mellőztek. Elismeri azonban, hogy a mostani szétosztás módja már haladás az előzőkhöz képest, de kívánja, hogy a jutalmak ne május hónap, hanem zár-

vizsgakor osztassanak ki a tanulók és szülők jelenlétében.

Simontsits Elemér alispán egyetért a felszólalóval abban, hogy **Kossuth** neve nagy jelentőségű és kultusza nem egy párté, hanem az egész nemzeté, minden magyar emberé; éppen ezért csodálkozik, hogy felszólaló ketté választja a kérdést s őt úgy tünteti fel, mintha ő ebbe a közös kultuszba nem illeszkednék bele s érzelmi tekintetből nem vizeken evezne. Ebben téved a felszólaló, a hazafias érzület s a beilleszkedés módjára nézve senkitől sem fogad el utmutatást, lelkesítést. Egyébként úgy fogja fel az ő alispánáé történet megválasztását, hogy első sorban azért van azon a helyen, hogy dolgozzék s a vármegye közönségét szolgálja. Ebben az időben meg volt híva a vármegye Fejérvára, a Dunántúli Közművelődési Egyesület nagygyűlésére, a Vörösmarty-szobor leleplezésére, szóval mintegy tíz különböző helyre; minde-nik fontos volt, de ha mindenhova elment volna, egy hónapig távol lett volna hivatalától. De gondoskodott mindenkor a képviselő-ről, felkért többeket s ha nem jelentek meg, nem tehet róla. Különben is figyelmébe ajánlja a felszólalónak, hogy nem kell ezt a kérdést a nemzeti érzést rózsaszínű szemüvegén nézni. Pécs, nagyon helyesen, óriási aktivitást fejt ki fejlődése és előhaladása körül s ügyesen igyekszik minél gyakrabban a figyelmet magára fordítani, hogy egy nagy közművelődési góczpont legyen s azért, hogy egy városnak saját érdekében rendeztetett ünnepségein a vármegyének semmi más szerepe ne legyen, mint háttérül szolgáló staffage-é, éppen nem tartja helyesnek, hogy minduntalan imponáns küldöttségekkel szerepeljen a vármegye; fenntartja inkább a tevékenységet arra, hogy önzetlen, de céltudatos munkával a saját maga vármegyéje számára igyekezzék közművelődési góczpontot teremteni. (Hosszan tartó eljenzés).

Ami a magyarosítási jutalmak kiosztását illeti, mindenképen a szabályrendeletnek megfelelően jártak el. A szétosztó bizottsági tagok megválasztásába egyéni motívumok nem játszottak bele, hanem azok kérték fel, akik az illető helyhez közel laktak s kevés fáradsággal a helyeket elérhetik. A szétosztás módjára nézve ő is a zárvizsgát tartaná helyesnek, de ez nem volt lehetséges, mert a tanfelügyelő jelentése szerint a zárvizsgák még akkor nem voltak mindenütt kitűzve, több helyen pedig már megtartották, így sok jutalomkiosztás elmaradt az őszi iskolai év kezdetére, amikor hasonlóképp a gyermekek és szülők jelenlétében történik a kiosztás.

Az alispán mindkét választát általános eljenzés követte.

Ezután felszólalt **Szabó Károly** orsz. képviselő, s **Schwetz Antal** vádjára felhozta, hogy őt gáncs nem érheti, mert a pécsi **Kossuth-szobor** leleplezésén lelkesíti hivatásának teljesítése miatt nem jelenhetett meg. **Weber János** orsz. képviselő pedig kinyilatkoztatta, hogy a sürgönnyel az ünnepély előtt való este kapta kézhez, s így nem készülhetett el reá kellőképp.

A számonkérészek jegyzőkönyvét tudomásul véve, a dunaföldvári járásban üresedésben levő szolgabírói állást töltötték be. A kijelölt bizottság tagjai voltak: gróf **Széchenyi Sándor**, **Bernrieder János**, **Szabó Károly**, **Bartal Béla**, **Jeszenszky Andor** és **Török Béla**. Az állásra egy pályázó dr. **Dörgy Jenő** jelentkezvén, egyhangulag megválasztották s az esküt azonnal le is tette. Az adófelsőzlamlási bizottságba dr. **Kramolin Gyulát** választották meg. A községi kör- és segédjegyzők 1909 évi illetményeinek kiegészítése tárgyában a jegyzék felterjesztetik. A kereskedelemügyi miniszternek a báta-szék-baranyavári vasút, s a vukovár-samaczi csatorna építése tárgyában küldött leiratára újabb felterjesztéssel élnek.

Ezek után a napirendtől eltérve, a pót tárgysorozat 36. sz. alatt, Gyönk község képviselőtestületének ingatlan vétel, költsön felvétel, építkezés és ajándékozás tárgyában hozott határozatát tárgyalták, tiz bizottsági tag kérelmére. A határozatban Gyönk község képviselőtestülete kimondotta, hogy az

adakozásból begyűlt 28,000 koronán felül szükséges 30,000 koronát kölesönkép felveszi, s ezen összegben a község egy főszolgabírói hivatalos helyiséget, főszolgabírói lakást a szükséges melléképületekkel épített, ezt minden ellenszolgáltatás nélkül a vármegyének ajándékképp felajánlja azzal, hogy a járási székhely továbbra is Gyönkön maradjon.

Az állandó választmány javasolja, hogy a határozat jóváhagyassék, az építési tervek az államépítészeti hivatalnak kiadassanak, a felajánlott épület a vármegye részéről elfogadtassék, s a községnek nemes áldozatkész ségért elismerés szavaztassék azzal, hogy a járási székhely ott továbbra is megtartatik.

Széchenyi Sándor gróf meg van győződve, hogy a törvényhatóság Gyönknek ajánlatát azzal, hogy a székhely továbbra is ott marad, némileg honorálni fogja. E nagy áldozattal és nemes ajándékkal Gyönk nemcsak a járást mentette ki, hanem szolgálatot tett a vármegyének, mert kimentette a vármegyét az építkezés kínos, gondot okozó kötelessége alól; indítványozza, hogy minél nagyobb számban járuljanak a bizottsági tagok az állandó választmány javaslatához, hogy ezzel is kifejezzék, hogy 47 éves múlt után nem fogja a vármegye a községet szegénnyé tenni azzal, hogy a székhelyt elvonja, s a vármegye tradíciójától fontos okok nélkül nem fog eltérni. Hiszi, hogy a határozatot a kormány is elfogadja. — (Zajos felkiáltások: egyhangulag elfogadjuk.)

Simonits Elemér alispán az igazság és méltányosságra való tekintettel, nem kételkedett, hogy a közgyűlés egyhangulag fog határozni, de tartozik azzal, hogy ezt az áldozatkésztséget kiemelve, s ezt itt most le akarja szegyezni, hogy példakép álljon, hogy az egyéni érdekek háttérbe szorulásával, az ösztönöszerű nagy egyetértéssel így lehet a vármegye fejlődését előre mozdítani. Példakép szögezi le, hogy belőle tanuljunk.

Klimes Antal nem tartja helyesnek, hogy a közgyűlés most határozzon afelett, hogy a járási székhely ott maradjon továbbra is, mert a határozat a póttárgysorozatba van felvéve, s a közgyűlés előtt 48 órával adták csak be, s mert az általános szavazati jog behozatala esetén a kerületi beosztás változni fog, s nem bizonyos, hogy Gyönk olyan központ marad, mint a milyen most.

Simonits Elemér alispán Klimes felszólalására kijelenti, hogy a törvény értelmében a póttárgysorozatba felvett ügy ép oly jogosan tárgyalható, mint a többi; ami pedig a kerület változást illeti, már az állandó választmány ülésén szó volt róla, de ezt az érvet teljesen eljuttatták, mert a képviselőválasztási kerületek székhelyének nem szükséges a járási székhellyel összeesnie, amint hogy most sem esnek össze s ha kerületváltozás lesz az ép úgy érinti a többi járási központokat, mint a simontornyai járást; ez nem indok arra, hogy a járási székhely megtartása iránt ne határozzon a vármegye. Ezután, mivel Klimes ellenindítványa miatt névszerinti szavazást kértek, a főispán elrendelte a szavazást, melynek eredményeképp az állandó választmány javaslatát egész terjedelmében, 132 szavazattal 4 szavazat ellenében elfogadták.

Ezután gyorsabban folyt a tárgyalás; a közigazgatási szakosztály több szabályrendeletre vonatkozó javaslatait elfogadták. A dombóvári kéményseprő kerület kettéosztására nézve a járási főszolgabíró és az alispán felszólalására a szakosztály javaslatát fogadták el, mely szerint ketté nem osztandó. Döbröcközön gyógyszerár felállítására nézve tesznek előterjesztést a miniszteriumhoz; a gyulai közegészségi kört kétfelé osztották úgy, hogy az egyiknek Kurd, a másiknak Regöly lesz a székhelye. A körlevelek közül Esztergom vármegyének a szegényügy országos rendezése tárgyában, a szekszárd-bátai ármentesítő társulatnak a Sión Szekszárdnál építendő kikötő és rakpart létesítése tárgyában küldött átiratát pártoló véleménynyel küldik az illető miniszteriumokhoz, a többi körleveleket tudomásul vették. Az alispáni előterjesztések közül mint fontosabbat kiemelik, hogy a vármegyének a honvédfőiskola és Ludovika Akadémiánál tett alapítványi helyére első helyen ifj. Erdős Gá-

bort, II.-ik helyre Kálmán Lászlót és a III.-ik helyre Járó Károlyt ajánlották. — Bajó Pál főszolgabírónak a Molnár-féle nyomdai műintézet felügyelőbizottsági tagjává megválasztására kimondták az összeférhetőséget. — Továbbá Varga Ferencz vm. irnokot 1908 augusztus 1-től 1120 koronával nyugdíjazták. — Végül a községi ügyek közül Szekszárd r. t. városnak a tisztviselők lakbér megállapítása tárgyában, Bonyhádnak iskola segélyezés, Sárszentlőrincnek vágóhid tisztántartása, Felsőregnek adóbeajtási közegek jutalmazása, Tolnának határvonal megállapítása tárgyában hozott határozatait a felebbezések elutasításával helyben hagyták. — Ellenben Dees községnek rendőrök fizetése, Dunaföldvárnak harmadik végrehajtói állás szervezése, Szedres és Simonmajornak segédjegyzői állás szervezése tárgyában hozott határozatait a felebbezések elfogadásával elutasították. — Ezen kívül alaki okok miatt néhány községi határozatot hatályon kívül helyeztek, a többit pedig jóváhagyták.

A központi járási jegyzők értekezlete.

Említettük már, hogy a központi járási jegyzők f. hó 9-én Mőzsön, népes értekezletet tartottak, most aztán az alábbiakban részletesen is beszámolunk az ott történetekről.

Az értekezlet elnöke Purl Adolf, jegyzője pedig Zsigmond Elemér volt. Résztvettek azon a járás majdnem összes jegyzői.

Purl Adolf elnök magas színvonalon álló megnyitói beszédében utal reá, hogy „valamely egyet szellemi irányát, szellemi színvonalának magassági fokát, a tanácskozás alapjául választott tárgyak minősége, a létrejött megállapodások és határozatok tartalma és szelleme, de leginkább az érdeklődésnek és támogatásnak azon mértéke határozza meg, amellyel az egyes tagok az egyet élethivatásának fejlesztéséhez hozzájárulnak“ s miután kifejti, hogy eddigelé az egyleti élet föjlemvonása a munka volt, kitérítésre buzdítja társait, mert csak a közös munka megsokszorozott erejével érhetni el a célt, amely nem más, mint áthidalása ama nagy távolságnak, mely egyrészt a törvényhozás és végrehajtó hatalom, másrészt a végrehajtás legfontosabb szervei között a közérdek nagy hátrányára még fennáll. Bizik abban, hogy a nép megváltozott gondolkodása által sürgetett közigazgatási reformban sérelmük orvoslása és jogos igényük kielégítése mellett elfoglalhatják azt a helyet, melyet a nép érdekében a helyes közigazgatás természetesen részükre kijelöl.

Melegen üdvözlí ezután a megjelenteket, mire a közgyűlés áttér a napirendre. 1. A *Kommandinger* Kálmán által benyújtott „Községi belrendőrség és szolgálati utasítás“ című javaslat 3 ik szakaszát a bizottság jelentése s Virányi Károly felszólalása folytán így módosították: „a községi rendőrség által használandó egyenruházat színe és alakját a vármegye alispánja határozza meg.“ Az 5-ik szakasz aként módosított, hogy a községi rendőr elbocsátását kimondó fegyelmi határozat ellen a járási főszolgabírónál panasznak van helye. A javaslatot így kiegészítve visszaadták benyújtójának, hogy felsőbb jóváhagyásra való benyújtásra készítse el.

2. Az *Ollé* Mihály bátaszéki jegyző által az utlevéllapok kiállításának egyszerűsítése tárgyában készített javaslat felülbírálatára kiküldött bizottság jelentése, *Müller* György bizottsági elnök szóbelileg előterjesztett javaslata alapján egész terjedelmében egyhangulag elfogadtattak. Felterjesztik az alispánhoz, hogy pártoló véleményével illetékes helyre eljuttatni sziveskedjék.

3. *Pápay* István, mőzsi jegyző, a községi adó egységessé tétele iránt terjeszt elő javaslatot. Az értekezlet ezen javaslatot *Sörös* Gyula elnöke mellett *Taffner* Gyula és *Mező* László tagokból álló bizottságnak adja ki azon utasítással, hogy véleményüket a legközelebbi közgyűlés elé terjesszék.

4. *Pápai* Géza mőzsi segédjegyző a cigánykérdésről olvassa föl értekezését. A gondos tanulmányozást igénylő, tanulságos

és ezen nehéz kérdés megoldását megközelítő javaslattal is ellátott munkálatért az értekezlet felolvasónak köszönetét fejezi ki.

5. *Sörös* Gyula, bátai jegyző, indítványból kifolyólag, amennyiben az esküdtzéki szolgálatra képes férfiak alaprajstromának évről-évre való elkészítését megnehezíti azon körülmény, hogy az előző évi lajstromok egyik példánya sem lesz visszaadva a községeknek, az értekezlet megbizza az elnökséget, hogy a járási főszolgabírót kérje fel, miszerint az alaprajstromoknak a főszolgabírói irattár részére visszatartott példányait a községek részére az összeírás idő tartamára évenként kiadni sziveskedjék.

6. A III. oszt. kereseti adók késedelmes kivetéséből úgy a községi háztartás, mint általában a községi közigazgatás, valamint az adókiivetés és behajtások menetére származó bajok és sérelmek orvoslása céljából ugyancsak *Sörös* Gyula bátai jegyző terjeszti elő azon indítványát, hogy az egyet ezen adóknak kellő időben való megállapítása iránt előterjesztését az illetékes hatósághoz tegye meg.

Az értekezlet kimondja, hogy az előterjesztett indítványban felsorolt sérelmek tényleg fennállnak és azok sürgős orvoslását szükségesnek tartja. Egyben *Sörös* Gyula elnöke alatt *Taffner* Zuárd és *Mező* László tagokkal bizottságot alakít, amely bizottságot megbizsa, hogy ezen tárgyban a már felemlített hátrányok tüzetes felsorolásával az elnökség által, a vármegyei közigazgatási bizottsághoz fölterjesztendő kérvényt szerkeszsen, amelyben világosan jelölje meg mindazon okokat, amelyek ezen késedelem miatt a község és a közigazgatási szolgálat hátrányára származnak, továbbá, hogy a jegyzői karnak az adók kivetése és behajtása körül tapasztalható mulasztásai leggyakrabban éppen a kérdéses adónemek késedelmes megállapításából származnak, amely mulasztásokért a községi jegyzők tehát jogosan felelősségre sem vonhatók.

Ezzel az értekezlet véget ért. Utána a vasuti vendéglőben társas ebéd volt. Ebéd alatt *Purl* Adolf a 30-ik szolgálati évét jubiláló *Pápay* Istvánt, mint a jegyzői kar nesztorát köszöntötte fel, igen szép szavakban tolmácsolván a járás jegyzői karának érzelmeit. Ezután még *Csóri* Ferencz köszöntötte fel az elnököt. *Virányi* Károly a jubiláns nejeire és a jelenlevő hölgyekre; *Zsigmond* Elemér az értekezletet táviratban üdvözlő *Bajó* Pál főszolgabíróra és *Simon* Lajos decsi jegyzőre, *Kardos* István az értekezlet vendégeire emelték poharaikat.

A mindvégig emelkedett és kedélyes hangulatban levő jegyzők csak a késői délutáni órákban oszlottak széjjel.

HIREK.

— **Személyi hir.** *Apponyi* Géza gróf főispán hétfőtől kezdve csütörtökig városunkban időzött. Kedden az árvaszék ügykezelését vizsgálta meg, titkárijával, dr. *Szalay* Lászlóval, szerdán az állandó választmány ülésén elnökölt, csütörtökön pedig a közgyűlésen. Csütörtökön visszautazott Hőgyészre.

Dr. *Angyal* Dávid, a M. Tud. Akadémia tagja, jeles író e héten *Wigand* János főgimn. igazgató vendége volt. — A mult vasárnap megszemlélte muzeumunkat s arról nagy elismeréssel nyilatkozott.

Simonits Elemér alispán pár napi tartózkodásra Szentmárton-Kátára utazott. Távollétében *Forster* Zoltán főjegyző helyettesíti.

— **A vöröskereszt egyet elismerése.** *Mária* Valéria főhercegnő, mint a vöröskereszt egyet védnöknője dr. *Angyal* Béláné szül. *Hinka* Ilona urasszonyt Dunaföldváron és dubniczei *Dubniczky* László hőgyészi u. adalmi számtartót lelkes buzgalomukért elismerő oklevéllel tüntette ki.

— **Kinevezések.** A kereskedelemügyi miniszter *Rátkey* Endre mérnököt, *Rátkey* László orsz. képviselő fiát, a IX. fizetési osztályba sorozott ideiglenes minőségű tanárrá nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi

miniszter Kapuné *Halász Gizella* miskolci polg. isk. tanítónő, Halászné *Babits Anna* szekszárdi polg. iskolai tanítónő leányát, a IX. fizetési osztályba nevezte ki. — A belügyminiszter *Márffy István* miniszteri segéd-fogalmazót, volt tolnavármegyei főispáni titkár, miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

— **Krammer János arczképe.** A szekszárdi községi iskolaszék dr. *Rubinstein* Mátyás indítványára elhatározta, hogy volt, érdemes igazgatójának, *Krammer János*nak arczképét megfesteti.

— **Tanfelügyelőnk szabadságon.** Nagy Béla kir. segédtanfelügyelő f. hó 17-én szabadságáról visszatérve, *Tihanyi Domokos* kir. tanfelügyelő szabadságát megkezdte és Badacsonyba, a Balaton mellé távozott. Így tévesen írtuk, hogy Marienbadba megy.

— **Primícia.** *Müller Péter*, volt szekszárdi főgimnáziumi növendék első miséjét *Streicher Péter* hűgyészi prepost-plébános vezetésével június 29-én mondta Szakadaton.

— **Iskolatársi találkozók.** A Pécsen 1869-ben fölszentelt, illetve 1865-ben érettségizett papok múlt kedden találkozóra jöttek össze Csonka Nándor keszűi plébánosnál. Megjelentek: *Streicher P.* prepost Hűgyésről, *Pártos műzsi*, *Horváth podgajcai*, *Hajnóczky kisbári* esperesek és *Margittai mohácsi* ügyvéd, ki mint klerikus velük érettségizett, de azután ügyvédi pályára ment. *Streicher* prepost az elhunyt iskolatársakért requiemet celebrált paptársainak asszisztálásával. Diszbed is volt. Jövő ilyenkor dr. *Dunszt* keszthelyi apát társuknál találkoznak. — Találkozó volt Dárdán is. Gaál Sándor plébánosnál a pécsi szemináriumot 1887-ben végzett papok közül ott voltak: dr. *Fent Ferenc* szekszárd belvárosi plébános, szentszéki ülnök, *Fekete Ágoston* tolnai prepost, *Hofmeister Ferenc* olaszi plébános, szentszéki ülnök, dr. *Késmárky Iván* pécsi jogtanár, *Kirschhanek Ödön* kisköszegi, *Koch Ede* villányi, *Hay Ede* ibafai, *Szvetits Gábor* szajki, *Plank Kamil* németbolyi, *Liebold Ferenc* ráczpetrei, *Hradek Károly* kurdi és *Ujlaki Dezső* darázi plébánosok. A jövő évi találkozás helye Kisköszeg.

— **Egy munkatársunk külföldön.** A „Magyarok Vasárnapja“ című amerikai, kitűnően szerkesztett lap meleg hangon veszt búcsút *Kirchner József* gépészmérnök belmunkatársától, ki pár éven át lapunknak is szorgalmas munkatársa volt s ki az amerikai gyár- és mezőgazdasági gépipar tanulmányozása céljából már egy éve időzik odakinn. *Kirchner József* mérnök egyelőre North-Dakotába utazott, hogy az amerikai gazdálkodást, — a megkezdett aratás alkalmából — gyakorlatilag tanulmányozza. — Hisszük, hogy ott szerzett gazdag tapasztalatait hazája javára nemsokára itthon érvényesíti.

— **Az „Irattárba tett“ Tolnavármegye.** Tolnavármegye tudvalevőleg megkeresést intézett a szomszédos Baranyavármegyéhez a bátaszék—baranyavár—eszék—bród—miholjáczi vasutvonal érdekében megindított mozgalom támogatása iránt. Baranyavármegye e hó 13-án tárgyalta az átiratot, de mert érdeke az alternatív terv megvalósulását, a pécs—bródi vonal kiépítését kívánja: a megkeresést egyszerűen irattárba helyezték. Így is jó.

— **Eljegyzések.** *Szabó Ernő* tart. honvédbadnagy, veszprémi takarékpénztári tisztviselő, *Szabó Mihály* nyug. kóppányszántói jegyző, szekszárdi lakos fia, eljegyezte *Szeglethy György* veszprémi polgármester leányát, *Sárikát*. (Minden külön értesítés helyett.)

Lebovics Jakab paksi rabbijelölt eljegyezte *Rosenfeld* Piroskát Paksról.

— **Új doktor.** *Mérő* (Morschhauser) József, pécsi püspöki szertartó, volt bonyhádi káplán, a budapesti tudományegyetemen a hittudományok doktorává avattatott. Doktori értekezése az „Erkölessi csodák“ bizonyító erejéről, egy hatalmas kötet alakjában jelent meg.

— **Csók István Baranyában.** Párisban élő híres földünk, mint már jeleztük *Csók István*, az idén is hazajött, hogy ez alkalommal Baranyában, megkedvelt sokacái között pihenjen és impressziókkal teljék meg. De már az uton meghűlt, torok- és szemgyulladásba

esett s egy heti darázi tartózkodás után visszautazott Párisba, ahonnan a tavaszra hazaköltözik véglegesen.

— **Jegymegváltás.** A Tolnavármegyei Gazdatisztek és Erdőtisztek Köre által Lengyelben rendezett és múlt hó 28-án lefolyt táncmulatságra utólag megváltották jegyeiket: gróf *Apponyi Sándor* 100, *Wileczek Sándor* 10 koronával.

— **A róm. kath. óvoda és gyermekmenhely új tagjai.** *Triebler* Ilma alelnöknek fáradhatatlan buzgólkodása egyre gyarapítja a nemes czélú egyesület tagjainak számát. Ujabban a következők léptek be az egy-letbe: *Leicht Lajosné*, *Leopold Sándorné*, *Fink Margit*, *Kohn Mórné*, *Tóth Gyuláné*, *Krausz Nándorné*, özv. *Leinweizer Lajosné*, *Roth Ferencczéné*, özv. *Mayer Andrásné*, *Sensel Györgyné*, dr. *Steiner Lajos*, *Kálmán Ferencczéné*, özv. *Orbach Antolné*, *Fekete Hugóné*, *Roth Sándorné*, *Dörnyei Ferencczéné*, *Babits Mihályné*, *Balogh Gyuláné*, *Somogyi Paula*, *Nikius Imréné*, *Kovács Mihályné*, *Flettner Henrikné*, *Takács Gáborné*, *Préhal Henrikné*, *Fuka Vinczéné*, *Salamon Iván* és dr. *Zsigmond Ferencz*.

— **Adomány.** *Hanny* Gábor praebatus, kanonok a pinczehelyi ker. munkás és gazdakör céljaira 20 koronát adományozott.

— **Elhunyt miniszteri tanácsos.** Az igazságügyminiszterium egyik érdemes főtisztviselője német-keéri *Szántó Mihály*, miniszteri tanácsos a Bécs közelében levő Pernitzben, a hová tüdőlést ment keresni, halt meg e héten. *Szántó Mihály* 1847-ben született Paks-on. Pályáját 1873-ban a budapesti királyi táblánál kezdte meg mint joggyakornok. Három évvel később jegyzővé nevezték ki a budapesti királyi törvényszékhez, egy évvel később pedig alügyésszé a budapesti királyi ügyészséghez. 1882-ben miniszteri titkári ranggal bekerült az igazságügyminiszteriumba, a hol 1890-ben osztálytanácsossá lett. Öt évvel később megkapta a miniszteri tanácsosi címet és jellegét, újabb öt év múlva pedig kinevezték valóságos miniszteri tanácsossá. Ebben a minőségben az I. közjogi ügyosztály élén állott. Részt vett több nagyfőntosságú törvény, így az egyházpólitikai, valamint a kuriai bíróskodásról szóló törvények előkészítésében is. A nemzetközi szerződések megkötésénél nagy szerepe volt az elhunyt miniszteri tanácsos sokoldalú tudásának. Erdemeit legfelsőbb helyén is méltányolták. A király német-keéri előnévvel a magyar nemességét adományozta neki. *Szántó Mihály* ezenkívül megkapta a porosz korona-rend második osztályát a csillaggal és az orosz Szent Anna-rend III. osztályát.

— **A kath. népszövetség.** A kath. népszövetség az elmúlt vasárnapon nagy eredménytel folytatta szervezkedését a pécsi egyházmegye egész területén. A következő megalakulásokról vannak értesülésünk.

Kakasd. A kakasdi kath. népszövetség, mely f. évi április 20-án húsvét hétfőjén megalakult, a július 12-iki népgyűlésen, melyet *Anderle József* plébános hívott egybe, 32 taggal szaporodott. A kath. népszövetség kedvező talajra talált a németajkúak között, az egész bonyhádi kerületben nincs plébánia, hol meg ne alakult volna.

Bonyhád. A népszövetségi értekezletet a bonyhádi r. k. olvasóker főlevi közgyűléssel kapcsolatosan tartották. Tagok száma 80.

Kurd. A kath. népszövetség *Hradek Károly* plébános s *Gyomlay József* kántortanító agitációja folytán 48 taggal megalakult. Taggyűjtés folyik.

Czikón. (Tolnav.) megalakult a kath. népszövetség. *Gartner Elek* és *Walter Ádám* kántortanító beszédeinek hatására azonnal 106 tag jelentkezett belépésre.

Szállán. *Takács Mihály* plébános, elnök apostrofálja a kath. népszövetség vezérbíróit, nevezetesen *Rakovszkyt*, *Zichy Aladárt* és *Jánost*, valamint az egyházmegye főpásztorát, *Rieger Nándor* kántortanító, népszövetségi csoportvezető szép beszédében összehozásra, erélyes titartásra buzdítja a tagokat. Több új tag jelentkezett.

Szakson. A szakcsi népszövetség július 12-én délután a kath. körben értekezletet tartott, *Vitkovits Ferencz* helyi igazgató be-

szedére a tagok száma 77-ről 121-re szaporodott.

Döbrököz. A 20 tagból álló népszövetségi szervezet a kath. kör helyiségében gyűlésezett, hol *Palkó József* helyi igazgató tartott beszédet, buzdítván a tagokat összehozásra és további taggyűjtésre. 14 csoportvezető választott.

Gyulajon a róm. kath. iskolában *Frühwirth Géza* esperesplébános tartotta a megnyitó beszédet a népszövetség céljáról. — *Utána* *Polgár Ferencz* kántortanító olvasott fel egy röpiratot a népszövetség tevékenységéről, melyet *Kiss Pál* községi főjegyző magyarázatokkal kísért. A helyi szervezet nyomában megalakult 60 taggal. — Helyi igazgató *Frühwirth* esperes.

Dombóvár *Nyarády Aladár* plébános, elnök a népszövetség lényegéről, *Vörös Kristóf* káplán a népszövetség céljáról, *Szepessy László* a népszövetség politikai függetlenségéről beszélt. *Szepessy* még „Népszövetségi riadó“ és „Tovább“ című költeményeit szavalta el. 50 tag jelentkezett.

Nagypéjén 40-en iratkoztak fel e kis községben. Igazgatónak *Kiss Rezső* plébánost választották meg.

Népszövetségi gyűlések voltak még *Tolnán* és *Műszön*, ahol *Huszár Károly* beszélt a központ kiküldöttjeként, *Muesiban*, *Bonyhádvarasdon*.

— **Házasság.** Dr. *Nádor Gyula* bonyhádi orvos folyó hó 12-én vezette oltárhoz a bonyhádi izr. templomban *Goldfinger Irént*, *Goldfinger Armin* kereskedő leányát.

— **A szegények javára.** Keszoru megváltás címén dr. *Abay Herman* főtörzsorvos 20 koronát adományozott kiadóhivatalunk utján Szekszárd város szegényei részére.

— **Adakozás.** *Fazekas Pál* és *Südy Zsigmond* madocsi tanítók részére *Takács Gyula* dunaszentgyörgyi főjegyző ivén adakoztak: *ifj. Eötvös Károly* 10 kor., *Jó Dömötör Károly* 10 kor., *Herczeg Gyula* 1 kor., *Segesvári Gedeonné* 40 fill., *Parragné* 1 kor., *Svarecz Szilárd* 1 kor., özv. *Dömötörné* 50 fill., *Zolyomi Györgyné* 60 fill., *Deutsch Lipót* 40 fill., özv. *Ferenccz Józsefné* 1 kor., özv. *Csók Lajosné* 1 kor., *Vince Ferencz* 1 kor., *Parragh Albert* 5 kor., *Brauer Lipót* 1 kor., *Braun Mór* 1 kor., özv. *Tegzes Sámuelné* 1 kor., *Berényi István* 40 fill., *Godova András* 1 kor., *Bankos Elek* 1 kor., *Szentes Dömötör Lajos* 1 kor., *Kaszás József* 1 kor., özv. *Szigethy Józsefné* 1 kor., *Hajpál László* 1 kor., *Simon Lajos* 1 kor., *Eötvös István* 2 kor., *Eötvös József* 1 kor., özv. *Heczegi Jánosné* 60 fill., *Kecskeméti Dániel* 1 kor., *László István* 90 fill., *László Sándor* 1 kor., *Oláh József* 40 fill., *Vince László* 40 fill., *László Károly* 1 kor., *Heidekker Károly* 3 kor., *Tury Sándor* 2 kor., *Takács Gyula* 4 kor. 40 fill. Összesen 61 korona.

— **Segédjegyző választás Szállán.** A már régebben rendszeresített szállai s. jegyző állomást e hó 13-án töltötték be *Szentiványi Miklós* járási főbíró elnöke alatt tartott gyűlésben. Az állást az egyedüli pályázó: *Kiss István* nyerte el.

— **Katonai élet Tolnavármegyében.** Vármegyénk katonaság dolgában mostoha gyermek. Az egész Dunántulon Mosonon kívül Szekszárd az egyetlen megyei székhely, melynek nincs helyőrsége. De Mosonmegye bőven van kárpótolva a királyhídi tábor által. — Nálunk mindössze két század ulánus van Tolnán, no meg újabban a katonai csikótelep *Dalmandon*. Így tehát valóságos szenzáció, hogy az idén Dombóváron tartja a 19-ik honvédgyalogezred összpontosítását három héten át. Az ezred parancsnoka *Matyasovszky* Mátyás es. és kir. kamarás ezredes, de Dombóvárra érkezik a dandárparancsnok: *Günzl* Antal vezérőrnagy, valamint a kerületi parancsnok: római *Horváth Jenő* altábornagy is, kiknek jelenlétében az ezred, valamint a pécsi hadapródiskola IV. évfolyama e hó 18-án Szakcs és Kocsola közt harszerű lövészetet tartott. Július 20-án pedig harszerű versenylovás lesz ugyanitt. Július 21-én a kerületi zenekar is Dombóvárra érkezik s 29-ig ott marad, a mikor is az ezred zászlóaljai visszatérnek Pécsre, illetve Kaposvárra. Augusztusban az ezred újra Dombó-

várra jön s itt a nagykanizsai 20. ezreddel egyesülve dandárgyakorlatokat tartanak Döbrököz táján, melyekben már lovasság és tüzérség is részt vesz. Innen mennek a csapatok a veszprémi királygyakorlatokra, melyekre felvonulva több más csapat is érinteni fogja vármegyénket.

— **A madocsi tűzkárosultak megsegítése.** Az elhamvadt Madocsa nyomorba jutott lakóinak szerencsétlen sorsa általános részvételt kelt mindenfelé. Dunaföldváron, amint már jeleztük, megalakult a segélyező bizottság, amelynek élén *Biró Imre* prépost plebános, *Niefergall Nándor* főjegyző és dr. *Lévai Dezső* orvos állanak. Ez a bizottság lelkesen karolta fel a segítség ügyét, így a jeles tollu orvos, dr. *Lévai Dezső* szerkesztésével díszes segítség-albumot bocsát közre. Az ország s Tolnavármegye legkitünőbb írói, közéletének jelei innak a tartalmasnak ígérkező könyvbe. A legmelegebben ajánljuk tehát már előre is a szép díszművet minden emberbarát szíves figyelmébe. A mindössze 2 koronára mérsékelt árért nagy gyönyörűséget okozó könyvet kap mindenki, de e mellett áldoz a közjótékonyság, az emberbaráti könyörület nemes szent ügyének is. A bizottság által kibocsátott lelkes felhívás szövege az: A romboló tűzvész megint egy virágzó községet hamvasztott el. Tolna vármegye *Madocsa* községe most az áldozat; közvetlen közelünkben halálszik a nyomorral s inséggel küzködők siralmas fohásza. A szeretet nevében akarunk segíteni! Egy díszes Segítség-Albumot adunk ki, mely közleményeit országos hírű embereink, közéletünk jelei mellett nagyrésztben megyei kitünőségeinktől hozza. Az Album nemcsak jelentékeny segítyt fog nyújtani az inségeseknek, hanem egyúttal hí tükre lesz megyénk magasfoku intelligenciájának s fényes bizonyossága megyei irodalmunk életvalóságának. Egész bizalommal kérjük tehát a nemes emberbarátokat, kik az irodalom iránt még tudnak érdeklődni, kiket a kicsorduló könyvek nem hagynak érzéktelenül, támogassák ügyünket s fizessenek ez Albumra minél nagyobb számban elő. Százak imája fogja szívük nemességét áldani. A díszes mű, melynek ára 2 korona, f. évi aug. havában fog megjelenni. A befolyó előfizetéseket *Nierit Béla*, bizottsági pénztároshoz (Dunaföldvár) méltóztassék irányítani, kinek a segélykezelésében a köv. bizottság segédkezik: dr. *Angyal Béla* kir. közjegyző, *Báthory Béla* kir. járásbíró, *Bodor György* közs. bíró, *Gallai Ferenc* földbirtokos, *Güns Béla* kereskedő, dr. *Hevesi Gyula* tb. vármegyei főorvos, *Huber Ferenc* közs. jegyző, dr. *Pálföldy Lajos* ügyvéd, *Rátkay László* orsz. képviselő, dr. *Schöber László* ügyvéd, *Smidt László* tkpt. vezérigazgató és dr. *Spitzer Károly* ügyvéd. Az előfizetési ivenk a biz. pénztáros címére a pénzzel együtt legkésőbb jövő hó 5-ig küldendők be, hogy a nyomtatandó példányok számát illetőleg tájékozhasuk magunkat. Tisztelettel: Dunaföldvár, 1908 július hó, *Biró Imre*, prépost-plebános, biz. elnök; *Niefergall Nándor* közs. jegyző, biz. elnök; dr. *Lévai Dezső* orvos, biz. jegyző, a Segítség-Album szerkesztője.

— **Külföldi tanulmányut.** Dr. *Bartal Kornél*, a szekszárdi állami főgimnázium jeles tanára, külföldön teendő botanikai tanulmányokra 2,000 korona ösztöndíjat és egy évi szabadságot kapott a minisztertől.

— **Zászlószeg megváltás.** A főgimnázium zászlószentelési ünnepére zászlószegét még megváltotta: *Tóth Károly* 10 K-val, mit köszönettel nyugtat a főgimnázium igazgatósága.

— **Gyógyszerész gyűlés.** E hó 14-én Szekszárdon *Szondy István* gyógyszerész, az orsz. gyógyszerészegylet járásigazgatójának lakásán, a Tolnavármegye területén működő gyógyszerészek gyűlésre jöttek össze, amelyen a belügyminiszterium által a „Magyarországi Gyógyszerészegylethez” véleményezés végett leküldött, a gyógyszerészeti ügy rendezéséről szóló törvényjavaslat tervezetét vitatták meg. A törvénytervezet országszerte nagy elkeseredést s megdöbbenést szült a gyógyszerészek között, mert ahelyett, hogy a már rég rendezésre váró ügyüket tényleg rendezné, úgy a gyógyszerészetet, valamint

a gyógyszerészeket is tönkretévéssel fenyegeti s amellett a közegészségügyre is nagyon hátrányos. A nagy mozgalomnak, hisszük, meg lesz a kellő eredménye, mert hisz a törvényhozásnak nem a rombolás, hanem az üdvös és helyes alkotás a hivatása.

— **Halálozás.** Egy köztisztviselőben állott agg ur nő hunyta le fáradt szemét e hó 14-én, Szekszárdon. Özv. *Traiber Józsefné*, szül. sikabonyi *Angyal Viktória* halt meg életének 85-ik évében. Régóta betegeskedik már, de szelleme ide frissesége mindvégig megmaradt. Fiatal éveiben tevékeny részt vett Szekszárd társas mozgalmában. Ő is egyike volt azoknak a lelkes hölgyeknek, kik a Garay-szobor létrejöttét hangversenyek, táncestélyek rendezésével elősegítették. Pár évvel ezelőtt még ő maga írta le a Garay Album számára az 1860. években a szobor javára, teljes magyar másorral összeállított hangverseny programját. Temetése f. hó 26-án volt nagy részvét mellett. Családjá a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a saját, valamint a kiterjedt rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a felejtethetetlen jó édesanya, testvér, anyós, sógor, nagyanya, illetve dédanya özv. dr. *Traiber Józsefné*, szül. sikabonyi *Angyal Viktória*, életének 85-ik évében hosszúságos szenvedés és a halotti szentségek ajtatós felvétele után, folyó évi július hó 14-én, délelőtt 8 órakor jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei folyó hó 16-án délután 5 órakor fogtak a felsővárosi régi sírkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az egésztestű szentmise-áldozat folyó hó 17-én délelőtt 9 órakor fog a belvárosi róm. kath. plebánia templomban az egek Urának bemutatni. Béke áldott poraira! Özv. *Fejős Imréné*, szül. *Traiber Irma*, özv. dr. *Szigeth Gáborné*, szül. *Traiber Györgyi*ke, gyermekei. *Angyal Béla*, testvére. Özv. *Angyal Gáborné*, szül. *Tóth Ilka*, sógor nője. Dr. *Abay Herman*, veje. Özv. *Fejős Dezsőné*, szül. *Novelly Hajnalka*, *Fejős Imre* és neje *Borsodi Lala*, *Abay Hermin* és férje dr. *Merlin János*, dr. *Alay János* és neje *Mányoky Irén*, *Szigeth Alice* és férje *Forster Zoltán*, *Szigeth Gábor* és neje *Szondy Margit*, *Szigeth Margit* és férje *Gruber Gyula*, unokái. *Fejős Olga*ca, *Fejős Pali*, *Fejős Imriske*, *Fejős Lajkó*, *Merlin Alice*, *Merlin Marika*, *Abay Béluska*, *Forster Lónika*, *Szigeth Laczika*, *Gruber Zoltika*, dédunokái.

Derék munkás élet fátyla lobbant el. *Nemesvidi Kiss Adolf* Majsa-Miklósvár nyugalmazott jegyzője halt meg folyó hó 14-én Felsőöiregen, hova, hozzánk intézett értesítése szerint csak nemrég érkezett vissza. A közbecsülésnek örvendett férfi tavaly még jóízű történeteket mesélt el lapunk hasábjain (pedig úgy látszik, már akkor is gyilkos kór emésztette szervezetét). Halálát gyászolják gyermekei: *Ilona*, férj. néveri *Névény Árpádné*, *Elvira*, férj. *Korányi Kálmánné*, nemesvidi *Kiss Loránt* és kir. hadnagy. *Néveri Névény Árpád* községi jegyző, *Korányi Kálmán* nyug. cs. és kir. százados, mint vejei. *Korányi Klára* és *Tibor*, mint unokái.

Udvardy Sándor magánzó, nyug. 48-as honvéd meghalt Szekszárdon. A régi jó időkben nagy szeszfőzdéje volt, tekintélyes szerepet játszott, ő alapította a szekszárdi keresk. kaszinót, sokáig pénztárnoka volt a róm. kath. óvodának s a követválasztások alkalmával is, mint kurucz 48-as, a hangadók közé tartozott.

— **Főkönyvelő választás.** *Zoltán Ferenc* szatmári takarékpénztári főkönyvelőt, ki azelőtt Szekszárdon a Szegzárdi Takarékpénztárnál működött, a Miskolczi Takarékpénztár választotta meg főkönyvelőjének.

— **Ártézi kristályviz.** A szekszárdi ártézi kut áldását igyeksenek kiaknázni. — Nyári uszodánk pazar élvezet nemcsak a bensülötteknek, de az idegeneknek is — s most egy törekvő iparosunk, *Székelyi József* „Ártézi kristályviz” gyárat állított fel, hol vegytisztá, folyékony szénsavval vegyíti az ártézi vizet, a mely így pompás üdítő ital s maholnap kizorít minden régi módi szódavizet.

— **A munkásbiztosító pénztár új tisztviselői.** A szekszárdi kerületi munkásbiztosító pénztár *Ketskés Győző* és *Fejős János*

gyakornokokat a végleges átszervezésig ideiglenes minőségű tisztviselőkké léptette elő s egyben elhatározta, hogy még egy tiszt állást szervez, melyre a pályázatot legközelebb kiírja.

— **A grábóczi szerb zárdá bucsuja.** E hó 12-én a grábóczi gör. keleti zárdatemplomban bucsu napja volt, amelyre szép számban gyűltek egybe még a távoli vidékről is a szerb hívők. A vendégasztal mellett *Takács M. szőlőkai plebános* a felekezetek között fenálló harmonikus viszonyra mondott szép toasztot.

— **Kitüntetett tejszövetkezet.** Megemlékeztünk a várdombi tejszövetkezet sikeréről. Ezzel kapcsolatban arról értesítenek, hogy a pécsi kiállítás, alkalmával a baranyavármegyei tejszövetkezetek szövetsége által rendezett orsz. vaj versenyen a czikói tejszövetkezet is elismerő oklevelet nyert.

— **Adomány a madocsi tűzkárosultak javára.** A madocsi tűzkárosultak javára *Rassovszky Julián* járási főszolgabíró kezéhez újabb a következő adományok folytak be:

A paksi hívők megbízásából *Halász Mihály* 30 kor, *Goldstein Bernát* nagykereskedő, bécsi lakos 50 kor., *Szelp József* 3 kor., *Kocsis János* 1 kor., *Bese János* 50 fill., *Turcsányi Mihály* községi esküdt gyűjtése folytán *Girst József* 3 kor., *Hessz Péter*, *Arnold János*, *Jandtner József* 2—2 kor., *Rick János*, *Eiln Jánosné*, *Tiderle Márton*, *Engel József*, *Hessz Péter*, *Grünwald Pál*, *Hum János*, *Eiler János*, *Wolf József*, *Tell Adam*, *Zimmer Adam*, *Jäger Maria*, *Kern Antal*, *Tell Ferencz*, *Jandtner Pál*, *Braun Adam*, *Péger Pál*, *Heizler András*, *Jilling Fülöp*, *Kern Ferenczné*, özv. *Müller Adámné*, *Fritz György*, *Kern József* és *Teil József* 1—1 kor., *Wolf János*, *Eiler Pál* és *Perger Ferencz* 60—60 fill., ifj. *Hanol János*, *Nikli Ferencz*, *Feil János*, *Gangl Pál*, *Tumpek Ferencz*, *Németh József*, *Weisz Ferencz*, *Weisz József*, *Baksai György*, *Halász István*, *Hackstaller Pál*, *Kern Ferencz*, *Tell János*, *Blézer Adam*, *Lahm József*, *Hanol János*, *Spiesz Mihályné*, *Pfeffer János*, *Bak Péter*, *Weyer András*, özv. *Verli Jánosné*, *Winter Ferencz*, *Kern József* és *Hanol János* 40—40 fill., *Hoffer Ferencz*, *Teifl Mihályné*, *Balogh Jánosné*, *Homoki Ferencz* és *Till József* 30—30 fillér., özv. *Nikli Péterné* 24 fill., *Becker Katalin*, *Pfeffer János*, *Krempel József*, *Frast Antal*, *Treszl Adam*, *Tiderle Mátyás*, *Weisz Péter* és *Hanol Frigyes* 20—20 fillér., *Grünwald Ferencz*, *Hingl Ferenczné* és *Ulbert István* 10—10 fill., *Krizsák Pál*, *Weisz Ferencz*, *Till János*, *Hingl Ferencz*, *Müller Adam*, *Weisz Pál*, *Mittler József*, *Schönecker Jakab*, *Hingl Ferencz*, *Weisz Adam*, *Weisz János*, *Bak János*, *Mittler János* és *Mittler József* 1—1 kor., *Láng János* és *Lengyel Gyula* 60—60 fill., *Tiderle Antal* 60 fill., *Schmidt János* községi esküdt gyűjtése folytán *Szeniczai Czeczil* 20 kor., *Vaskó János* és *Szabó Pál* 2—2 kor., *Bognár József*, *Dorzsák József*, *Török Sándor*, *Vargha József*, *Mészáros János*, *Halmi István*, *Paczolai Gyula*, *Ferizs János*, *Farkas Matild*, *Garits Pál*, *Kopasz János*, *Bálint János*, *Albert József*, özv. *Lengyel Imréné*, *Petermann József*, *Eberling Mihály* és özv. *Nagy Pálné* 1—1 kor., *Kern János* 2 kor., *Jandtner Adam* és *Polgár Sándor* 80—80 fill., *Szelp Mihály*, *Kaszner József*, *Nagy Ferencz*, *Schwarz Sándor* és *Véhman Ferenczné* 60—60 fill., *Bagó János* 50 fill., *Borsi József*, *Vámos István*, *Müller Teréz*, *Balázsovits Lajos*, özv. *Bagó Ferenczné*, *Pup János*, *Grizer József*, *Pákolicz György*, özv. *Róka Ferenczné*, *Hiszli János*, *Feil György*, *Kiss Sándor*, *Flenger József*, *Hoffer György*, *Sörös István*, ifj. *Madács János*, *Márkus István*, *Menyhei György* és özv. *Hizer Jakabné* 40—40 fill., *Feil Mihály*, *Danis Mihály*, *Snepp Mihály*, *Teil József*, *Lacza József* és *Kiss Sándor* 30—30 fillér., *Hanol Pál*, *Török Imre*, *Gábor Józsefné*, *Perger Mihály*, *Bozsits N.*, *Vitt János*, *Szakáts Géza*, *Marosi Sándor*, *Feil István*, *Huff Adam*, *Boda Mihály*, *Bernáth István*, *Perger József*, *Tallér Ferenczné*, *Horváth János* és özv. *Márkus Istvánné* 20—20 fill., *Gazdag János* és *Fabian József* 10—10 fill., *Becker Adam* községi esküdt gyűjtése folytán *Szeniczey Géza* 20 kor., *Csuprik István* és *Mittler Pál* 2—2 kor., *Tumpek József*, *N. A.*, *Léhman István*, *Polgár Alajos*, *Fink Antal*, *Tumpek Pál*, *Fugher Károly*, *Balzer János*, *Tumpek Pál*, *Sörös András*, *Vincze István*, *Richter Márton*, *Kock Pál*, *Vadász László*, *Bán Ferencz*, *Horváth József*, *Horváth Lajos*, *Pap Mihály*, *Rup József*, *Mei Pál*, *Prandtner József*, *Gulyás Péterné*, *Ágocs József*, *Nagy András* és *N. N.* 1—1 kor., *Németh János* 90 fill., *Szappanos István* és ifj. *Szappanos István* 80—80 fill., *Takács Ferencz*, *Schneker János* és *Hum József* 60—60 fill., *Büttl Vincze*, *Bernáth István*, *Markó József* és *Lacza Péter* 50—50 fill., *Baksai István*, *Gulyás Katalin*, *Halász Lajos*, *Kovács Lajos*, *Neuman Ignác*, *Horváth János*, *Verner Jánosné*, özv. *Lehmer Pálné* és *Majorek Elek* 40—40 fill., *Németh Mihály* és *Paczolai Lajos* 30—30 fill., *Halász István*, *Wolf József*, *Schweigert János*, *Hatos Viktor*, *Horváth N.*, *Lacza János*, *Ackermann Antal* és *Hingl Antalné* 20—20 fill., *Heizler József* községi esküdt gyűjtése folytán *Horváth Sándor* 10 kor., *Steiner Salamon* 5 kor., *Pollák Lipót*, *Szabó István*, *Resch Gyula*, *Scheinszom József*, *Stern Miksáné* és *Till János* 2—2 kor., *Hermann Zsigmond*, *Marth János*, *Kern József*, ifj. *Schmidt József*, *Remler Henrik*, *Schwarz Lipót*, *Kaufman szemléző*, *N. N.*, *Schwertl Antalné*, *Resch István*, *Németh Gyula*, özv. *Kun Jakabné*, *Vehner Béla*, *Reich József*, *Spitzer Sándor*, *Marosi József*, *Heizler Károly*, *Raits József*, özv. *Schuckertné*, *Fischl Sándor*, *Deutchs N.*, *Gutermuth Adam*, *Pámer Mihály*, *Arnold József*, *Lébesfeld Mór* és *Györi Péter* 1—1 kor., *Fischl Mihály*, *Tóth Ferencz* és *Kirschner N.* 60—60 fill., *Ungár Miklós*, *Steiner Dániel*, *Kolman József*, *Marosi Gyula*, *Matern István*, *Koch*

Miklós, Kern Ferenc és Frank Anna 40—40 fillért, Bucker Sámuel 1 kor., Lukovits Pál 50 fill., Müllerné, Fischl Joachim, Kern Jánosné és Nim László 30—30 fill., Grósz József 25 fill., Krómer N., Schuckert András, özv. Szalainé, Kern Ferenc, Nagy István, Lószberger N., N. N., Wolf József, Paczolai László, özv. Kollár Jánosné, Novotni N., Till Ferenc és Barabás József 20—20 fill., Goldberger N., özv. Frankné és Ausch Dávid 10—10 fill., Miskolci Mihály községi esküdt gyűjtése folytán Wiedeman Antal 10 kor., Osztormayer Ferenc 4 kor., Máyer Márkus 3 kor., Bencze Mihály, Miskolci Mihály és Farkas Vincze 2—2 kor., Nikl Ferenc, Kern Ferenc, Blott György, Haasz János, Zinger Jánosné, Jandtner N., Hirczi János, Molnár János, Ágocs János, Mikó András, Paczolai Lajos, Kovács János, Halász Sándor, Koch Pál, Bencze J és Németh Mihályné 1—1 kor., Tóth István és Gyömrei N. 60—60 fill., Lászlóczky N., Haasz Pál és Haasz Éva 50—50 fillért. (Folytatjuk.)

— **A kofák megrendszabályozása.** Utban van az igazság, mely rövid időn belül le fogja törni az egész országban a kofauralom hatalmát. A kormány törvényhozás útján szándékozik az élelmiszerek árusítását szabályozni. Az országot kerületekre osztják, központokat jelölnek ki, ahol a nem romlandó élelmiszerek összegyűjtésére raktárakat állítanak, elrendelik az elővásárlási tilalmat s helyi piaci rendszabályokat készíttetnek. A kofaságot numerus clausushoz kötik, úgy mint a bérkocsiságot, hogy csak bizonyos meghatározott számban adnak engedélyt az élelmiszerek rendszeres, illetve állandó árusítására. Minden kofa számot kap, mint a rendőr s ezt föltűnő helyen viselni tartozik. A vámon át élelmiszerekkel terhelt kocsiakománnyokat csak az esetben bocsátanak be, ha az illetők községi bizonyítvánnyal igazolják, hogy a saját terményeiket vagy tenyésztésüket szállítják piacra. Akik a városból élelmiszereket visznek ki, minden esetben kiviteli vámot fizetnek. Szóval, az élelmiszer közvetítő helyzetét annyira megnehezítik, hogy csak korlátozott számban élhetnek meg s csak a nap egy bizonyos órájától kezdve vásárolhatnak s így a fogyasztó közönség abba a helyzetbe jut, hogy magától a termelőtől vehet s nem lesz kénytelen, mert korpa közé keveredni nem akar, visszavonulására, a kofauralomnak kiszolgáltatni magát. Azt hisszük, a tisztességes viselkedés, becsület tudó, illedelmes és jóra való kofák szívesen veszik az új rendet, mert nekik nem lesz ártalmukra. Lesz ugyan jajgatás a szabadkereskedelem szent nevében, de azért csak jöjjön ez a törvény, mely a drágaságnak is bizonyára csökkentője lesz majd. A mézárós urak is ezen a módon lesznek megrendszabályozva.

— **Öngyilkos járásbíró.** Forster Antal volt paksi kir. járásbíró, aki jelenleg a sárbogárdi kir. járásbíróhoz volt kinevezve járásbíróként, életuntságból agyonlőte magát. A család nagyszámú ismerősei és tisztelői nagy részvétellel vették a gyászos eset híreit.

— **Nyári históriák.** Dombóváron történtek-e vagy Dunaföldváron, lényegtelen, de igaz történet mind a három: Az idén korán állított be a kánikula s ezzel együtt korán kezdődtek a nyári szalmaözegek. Egy szép, szőke kékszemű asszonykának is orvosi tanácsra levegőváltás végett négy hétre az anyjához kellett mennie. Elutazása előtt megeskette az urát, hogy távollétében kerülni fogja a szép, barna, feketeszemű Rosenblattnét. Ha esküjéhez hű marad, meg fogja venni átutazóban azt a szép, drága vadászmedvet, amit úgy megbámultak a Várady kirakatában. Ezen felül a szakácsnőt is megeskette önagsága, hogy hűségesen értesíteni fogja az ur viselkedéséről. Letelt a négy hét, a férj megkapta a medvet, a szakácsnő kapott egy selyembluzt, még az inas is kapott egy szivarszipkát, csak a vizsla nem kapott semmit s ő lett az áruló: az ő becsületes kutyalelke ugyanis nem ismervén még a képmutatást, ő szokás szerint a megérkezés napján is hűségesen sétált a szép Rosenblattnéval a promenádon! És mit gondolkodnak, mit tett az asszonyka? Ugy tett, mint az egyszerű zsidó, aki eladta az ominózus divánt; elajándékozta a vizslát! — A másik esetben a férfi utazott el Németországba egy kis körútra. Megállapodtak a csinos, karcsu barna feleséggel, mely napokon, hová írjon neki „poste restante“, hogy oda érkeve, mindig ott találja a levelet. S hogy a németek ne hozzák zavarba a magyar nevekket, Hubertus néven

állapodtak meg. Alig hogy elutazott a férj, az ismert szobalány hozta a postán a levelet: *Hubertus Heidelberg, Deutschland, »Poste restante.«* — Persze este már a kaszinóban tárgyalták a mai nők romlását s másnap már akadt jóbarát, aki megírta nyomon a férj anyjának, a közismert anyósának. Minthogy ebből már majdnem párbaj, sőt nyilatkozat is lett, valószínű, hogy Dunaföldváron történt az eset! — A harmadik férj üzleti ügyben volt távol három héttig. A megérkezési estéjén váratlanul beállított egy jó barátja s ott fogták vacsorára is. A férj távollétében fogadott új szobalányt szolgált fel. Megkínálta szépen a háziasszonyt, aztán a férjet és sehogy sem akarta megérteni, hogy nem ő a vendég! De ez már biztosan Dombóváron történt.

— **Csőd.** A szekszárdi kir. törvényszék Fischot Károly szekszárdi bejegyzett kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődtömeggondnok dr. Beöthy Károly, helyettes tömeggondnok dr. Kron Ferenc szekszárdi ügyvéd.

— **Halálos esés.** Veinberg József dunakömlői lakos a böleskei református templom építésénél dolgozott. F. hó 13-án reggel, mielőtt a torony tetején végzendő munkájához fogott volna, betért a Dálnoki és Horváth-féle korcsmába, hol kétszer feldeczi pálinkát fogyasztott el. Ugy látszik, fejébe ütött a szesz, mert alig kezdett munkába, jó kedve támadt, s az éppen arra haladó G. Szabó Éva után lefűtyült, miközben az állványon levő téglarakásra lépett, amely szédült alatta s onnan az állványra, erről pedig a földre zuhant, ahol néhány perc múlva meghalt. Rézsmann Béla munkavezetőt a halál eset miatt gondatlanság terheli, mert daczára hogy keskeny állványon dolgoztak, azt korláttal el nem látta.

— **Partról leesett gyerek.** Kis Imre 5 éves fiú játszás közben egy 3 öl magas parttól leesett s jobb lábát eltörte. Súlyos sérülésével a szekszárdi „Ferenc“ kózkórházba szállították.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már, kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József-keserűvizet.

— **Egy fegyveres rabló elfogása.** A szakcsi csendőrség egy járőre a lápafőerdőben elfogta Vig Jánost, a ki puskával felfegyverkezve több rablást követett el a környéken. Sok lopott holmit találtak nála, azon kívül három nagy éles kést és még 19 drb töltényt. Átadták a tamási járásbírósnak.

— **Halált okozó lábtörés.** Bernhard Ádám bonyhádi kovácmester folyó hó 11-én Majoson szénél megrakott kocsijáról leesett s a kerék lábát eltörte. Életveszélyes sérülésével csak f. hó 16-án szállították a helybeli kórházba, ahol — mert már előbb vér-fertőzést kapott — 17-én meghalt.

— **Élve eltemetett gyermekek.** Adorjánpusztán f. hó 14-én Gremesperger Juliska és Kovács Julis gyermekek egy homokgödörben játszadoztak, miközben a part lecsuszott s a két kis leányt maga alá temette. Mire a homokból kiásták őket, már meghaltak. Miután gondatlanság forog fönn, a tamási kir. járásbíró vizsgálatára a helyszínre utazott.

EGYHÁZI ÜGYEK.

A tolna-baranya-somogyi ág. hitv. ev. egyházmegye közgyűlése.

A dunántúli ág. hitv. ev. egyházkerületnek e tekintélyes és nagy kiterjedésű egyházmegyéje július hó 6, 7, 8. napjain tartotta Bonyhádon, rendes évi közgyűlését, Szeniczey Géza egyházm. felügyelő és Horváth Sándor főesperes társelnöksége mellett. A nagy számban megjelent egyházi és világi képviselők a közgyűlést megelőző napon, vagyis július

6-án este 6 órakor értekezletet tartottak, melyen a közgyűlés elé került fontosabb tárgyakat vitatták meg.

Másnap, július 7-én kezdődött a rendes közgyűlés, reggel, 9 órakor offertoriummal egybekötött isteni tisztelettel a templomban, mely alkalommal Eöszé Zsigmond egyházm. főjegyző buzgó imát és Sántha Károly, a költő pap magas szárnyalású, hatásos szentbeszédet mondott. Offertorium címén befolyt 59 kor. 40 fill.

Isteni tisztelet végeztével esp. felügyelő lelkes az egész közgyűlést elragadó szép megnyitó beszéde következett. Utalt a protestantizmusnak úgy a múltban, mint a jelenben tanúsított hazafiasságára s hithűségére, mely magatartásával nemzetünknek alkotmányát, egyházunknak törvények által biztosított szabad vallásgyakorlatát, mint e kitartható munka nemes gyümölcsét, biztosította s e fejtegetés kapcsán tiltakozott a „non temere“ című pápai breve ellen s felhívta az egyházmegyét, hogy a kerület útján az egyházegyetem tegyen lépéseket a kormánytól az iránt, hogy a sérelmes rendelet visszavonását meg sürgesse.

E megnyitó beszédet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá tette s egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatni rendelte.

A tárgysorozat értelmében jegyzőkönyv hitelesítésre megválasztottak: Tomka Gusztáv györi györi, Sántha Károly sárszentlőrinci lelkészek és Kurz István világi tag.

Kerületi képviselőül kiküldettek: Világiak részéről: dr. Berzenyi Jenő, Marhauser Imre, dr. Török Ottó és Fördős Dezső.

Egyháziak részéről: Szabó János izményi, Generich Tivadar kismányoki, Haffner Vilmos mekényesi és Reichert Gyula kistormási lelkészek.

A főesperes nagy gonddal szerkesztett és kimerítő évi jelentése felhívja az egyház tagjainak figyelmét az ugynevezett: „Országos prot. szövetség“, vagy evangéliomi szövetségre. Felkéri a lelkészeket, hogy ismerjék e szövetség célját a hivatással s lépjenek abba be minél többen, de különösen az egyházközségek. A lelkészek, felügyelők és tanítók pedig tartsák erkölcsi kötelességnek a belépést. Örömmel jelenti, hogy Ruepprecht pécsi harangöntő és ottani evang. egyháztag saját egyházközségének három harangot, vasharanglábbal együtt adományozott.

Kegyeletesen emlékszik meg végre még az elhaltakról, Jeskó Lajos volt pécsi lelkészről és Forberger László bonyhádi főgimnáziumi tanárról. Mindkettő lelkes buzgósággal töltötte be nemes hivatását, azért mindkettőnek emlékét jegyzőkönyvileg megörökíteni kéri.

Ezzel kapcsolatosan közli Tomka Gusztáv alesperes igazi szakavatottságról tanuskodó tanügyi jelentését, melyből a közgyűlés tudomást vett arról, hogy a tanügy általában a kellő nivón áll az egész esperességben, mégis sajnosan hozza a közgyűlésnek tudomására, hogy a vallás-erkölcsi nevelés hanyatlásnak indult, mivel a tanítók, — tisztelet a kivételnek, — huzódoznak az egyháztól. — Jelenti továbbá, hogy sok esetben az autonómia mellőzésével rendelkeznek felekezeti iskoláinkkal a felsőbb hatóságok, azért intézkedést kér, hogy az egyházi hatóságok útján történjék a megkeresés. Iskolát építettek: Györe, Maza, Gyöngy. Váralja 2-ik tantermet s második tanítói állomást szervez, Bonyhád pedig negyedik tanítói állást.

Az iskolai nagybizottság jegyzőkönyvéből meggyőződött a közgyűlés, hogy az általános drágaság miatt a bonyhádi convictusi reggeli 50 fillérral emeltetett, mit a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vett.

Miután a főgimn. építési államsegélye még csak jövőre remélhető, azért kölcsön szerzésre a közgyűlés Gyalog István igazgatót és Marhauser Imre nyug. tanárt bízta meg. Az iskolafentartóság 1908 szept. 1-én a VII-ik osztályt megnyitja, az ez iránt való felterjesztés megtörtént, s így ez semmiféle akadályba nem ütközik.

A régi épületet a közgyűlés internátussá átalakítani határozta, két tanári lakással, 1 beteg szobával, 1 felügyelő tanári lakással

és 1 lakással az ephorus számára. Az inter-nátus bebutorozására 3000 korona szavaztatott meg. A közgyűlés mindezt örömmel elfogadta, mivel a gyűlekezetek megterhelte-tése nélkül keresztülvihető.

Az esp. számvevőszék jelentése alapján a közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a legtöbb egyházközség számadása rendben van, néhány gyűlekezet hiányos számadása pótlás végett visszaküldetett. A népiskolai bizottság jelentése szerint tudomásul vette a közgyűlés, hogy az iskolák több helyen jár-ványos betegség miatt zárva voltak. A tanít-ás eredménye már az alesi perisi évi jelen-tésnél felemeltetett. A tanítók fizetését illető-leg határozatott, hogy az az állami tanítók fizetésével egyenlővé tétessék; ez iránt pedig kerestessék meg az egyetemes gyűlés a ke-rület útján. A Zsedényi féle segélyt ez évben Sikos Károly tamási tanító kapta.

Az esp. gyámintézet öt gyűlekezetnek adott egyenként 38 kor. segélyt, többek közt a szekszárdi alakuló egyháznak is, a beér-kezett többi folyamodványokat pedig az ille-tékes helyre pártolólágg terjeszté fel.

Törvényszéki bírákú megválasztottak: *Becht Ödön, Pfendesack Lajos és Laehmann János*, kik a hivatalos esküt azonnal letették.

Az egyházmegye ketté választásával megbízott bizottság kibővített *Schöll Lajos* és *Marhauer Imre* bizotts. tagokká való választásával.

A kaposzkesői esetből kifolyólag elhatá-rozták, hogy nemcsak ott, de az egész egyház-megyében, hol az adózás telkek szerint tör-ténik, azon egyháztagnak, ki annyi földadót fizet, mint 1/4 telkes, telkes gazdának tekin-tendő.

A dombóvári egyesült prot. egyház-község missiói lelk. állás szervezése tárgyá-ban benyújtott kérvénye pártolólágg terjesz-tetik fel a kerülethez Szekszárd kérvényével együtt.

Kaposszkesői és Kéty házi szabályai egyházhathatóságilag jóváhagyattak.

A német énekes könyv ügye annyira előrehaladt, hogy azt ki lehet nyomtatni, csak a nyomdászokkal kell érintkezésbe lépni. Ez iránt a közgyűlés az elnökséget bizza meg. Határozatott, hogy 3 éven belül a német énekeskönyv minden gyűlekezet által meg-szerzendő.*

Az egyházmegyéhez beadott összes fo-lyamodványokat pártolólágg terjesztik fel a kerülethez.

Sántha Károly sárszentlőrinczi lelkész indítványozza, hogy a nyerendő államsegély a gyűlekezetek terheinek pótlására fordít-assék. Az indítvány még korai lévén, visszavonatott.

Közlí:

Reichert Gyula.

* Sajnos, hogy még tiszta magyar énekes könyv-ről nem lehet szó.

A szerk.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Választmányi ülés. A Tolnavármegyei Vendéglősök és Koresmárosok Egyesülete folyó hó 14 én délután 5 órakor választmányi ülést tartott, melyen csak a szekszárdi vá-lasztmányi tagok vettek részt. — A választ-mány a megye területéről eltávozott *Sánta József* egyleti jegyző helyébe ideiglenesen *Dömötör Sándor* helybeli vendéglőst választotta meg. Ezután a közgyűlés hatánapjával f. évi aug. hó 6 ik napjának d. e. 10 órája tüzetett ki a következő tárgysorozattal: 1. Az alapszabályok jóváhagyásának tudomásul vétele. 2. A tisztikar lemondása és új tisztikar vála ztása. 3. Az országos vendég-lősök egyesületébe való belépés feletti hatá-rozás. 4. A korlátolt engedélyek és a vásári (korlátolt) italmérési engedélyek kiadása kö-rüli szabálytalanságok mikénti orvoslása felet-ti határozás. 5. Az egyletek és körök részére kiadott italmérési engedélyekkel való visszaélés mikénti orvoslása feletti határozás. 6. Az egyesület tagjait ért jogsérelmek or-voslásának módja feletti határozás. 7. Eset-leges indítványok a választmány már a leg-közlebbi napokban szétküldi a meghívókat,

együttal pedig minden tagot felhív arra, hogy az egyesület anyagi és erkölcsi érde-keinek istápolása céljából időt és fáradságot ne kíméljenek.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

A tanítók II. ötödéves korpótlék kérvényeinek beadása. A m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter f. é. 79,336. sz. alatti rendeletével utasította a vármegye köz-igazgatási bizottságát, hogy az iskolaszékek-nek, ha a tanítónak már korpótlék államse-gélye van, csak kérvényt kell beadni a köz-igazgatási bizottsághoz, melyben befoglalandó: 1. hogy az utolsó I. v. II. pótlék mely szám alatt és mely időtől lett utalványozva; 2. hogy a község vagy hitközség anyagi körül-ményei ezen időtől nem nem változtak; 3. hogy a tanító most is az ottani iskola . . . sz. tanítói állomáson működik; 4. tehát a II. vagy III. korpótlékre mennyit és mely. időtől kér. Hogyha azonban sem korpótlék, sem fizetési kiegészítési államsegélye még nem volna ugy a fizetési kiegészítési, mint a korpótlék kérvény akkor a 2367/1907. kb. sz. a. határozat vala-mint az 1907. évi 76.000 sz. a. a vrm. által kiadott utasítás 101. lapján levő függelék értelmében az ott előirt összes mellékletekkel, ha pedig már fizetés kiegészítési államsegélye volna, akkor az előbb említett utasítás 35. §-a értelmében csak az összes szolgálati bi-zonyítványokkal lesz felszerelendő.

Szekszárd, 1908 július 14.

Tihanyi Domokos

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Államsegély. A szekszárdi rk. óvoda és gyermekmenhely részére 400 K. Nagy János gyulai rk. tanító 370 kor. Bajerné Egry Jolán závodi rk. tanítónő 372 kor., Csankó Géza báta rk. tanító 168 és 400 kor. és Hamberger József részére 168 és 400 koro-nát utalványozott a miniszter.

MULATSÁGOK.

Nyári multság. A bonyhádi főgimná-zium volt növendékei augusztus 2-án, esti 8 órakor, a főgimnázium tornacsarnokában Gyalog István, főgimnáziumi igazgató védnöksége mellett, a létesítendő „Forberger László“ alap javára nyári multságot rendeznek. Személy-egy 1 K 60 fill., családjegy 4 korona.

A bátaszéki kath. legényegylet f. évi július hó 26 án az „Arany nap“ hoz ezimzett vendéglő helyiségeiben színielőadással egybe-kötött zártkörű táncvizsgalmat rendez. Belépő díj: I. hely 1 kor 20 fill., II. hely 80 fill., állóhely 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Színre kerül: Szigligeti Ede „Szökött katona“ című 3 felvonásos színműve.

Tüzoltói multság. A lengyeli önkén-tes tűzoltóság f. évi július hó 26-án a len-gyeli Anna-fürdőtelep összes helyiségeiben, a tűzoltószerek beszerzésére zártkörű táncvi-galmat rendez. Beléptidij személyenkint 1 K 60 fill., családjegy 3 kor. Kezdeté 5 órakor. A zenét a váraljai zenekar szolgáltatja.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Vettük a következő panaszos sorokat: Van ártézi vizünk, de sok, van városi gazdasági tanácsosunk, de nagy, hanem azért abból a sok ártézi vízből csak egy vödörrel sem juttat a városi tanácsos ur a Garay szobornál létesített árva kis gyöpre, hát a sétatér fiatal fának mikor jut abból a sok vízből egy kis vidtó nedű, természetes majd, ha az ezek esatornái megvilnak ugy-e? addig pusztulhatnak és irigykedve nézhetik, hogy a sok vízből jut mindenkinek, csak önekik nem. A város etet két kocsisat és négy lovat, de hogy azok kihasználva nem lesz-

* E rovatban közérdekű felszólalásokat díj-mentesen közlünk, a felelősség azonban a beküldőt terheli.

nek, arról gondoskodik a János kocsis és a gazdasági tanácsos ur, azért nem jut a gyöp-nek és a fának víz, mert ebbe a kis víz-hordásba beledöglenek a lovak s ezt a fáj-dalmat nem bírnák ki a kocsisok.

Az utcák öntözéséről, — no arról ne is beszéljünk, mert van ugyan víz bőven, no-de van lajt is, remeke a szekszárdi szer-kesztésnek és iparnak; no meg aztán azok a szegény kocsisok és lovak nagyon elfárad-nának, ha a Széchenyi-utczát naponként leg-alább egyszer megöntöznék.

A szervezési szabályrendelet 32. §-a 5-ik bekezdésében ez áll: a gazdasági taná-csos „a szükséges napszamosokat alkalmazza“ de kimaradt az, hogy azokra felügyel, hogy dolgozzanak is. No tehát nem is teszi, meg is látszik a napszamosok munkáján, világos példáját adták a nemdolgozóknak, a henyé-lésnek, a mult hetekben eszközölt kavics-szerzési munkálatnál, ahol is a munkaidő fele részét beszélgetéssel és üldögléssel tar-risznázták el, épülésére az arra járó adózó közönségnek, akik láthatták, hogy mily uton-módon lopják a város pénzét. Az igaz, hogy ebben a nagy melegben csak nem mehet az ember ki a napra, még napszurást kaphat.

A főntebb idézett cikk utolsó bekez-dése így szól: a gazdasági tanácsos teljesíti mindazt, a mi a . . . polgármester által rábizatik. Kérjük a tisztelt polgármester urat, bizza meg a tanácsos urat azzal is, hogy bokros teendői mellett, szorítson egy kis időt és ügyeljen a napszamosokra is, talán testi szervezeténél fogva ki bírja ezt a kis munkát.

Dixi.

NYILTTÉR.*

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatásu, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

HIRDETÉSEK.

Ház, szőlő
és bor eladás.

Eladom a vármegyeház alatt levő házamat és a Benedekvölgyben levő szőlőmet 32 hektó első minőségű vörös borral, vagy enélkül.

Módly László.

Eladó vadászfegyver.

Egy jókarban lévő belga Browning-féle ismétlő vadászfegyver eladó.

Czím megtudható a kiadóhiva-talban.

Kisebb és nagyobb

üzlet- helyiség

Szekszárdon, a város legélén-
kebb helyén

! kiadó !

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ugyanott

állványok

is kaphatók.

Egy dusan felszerelt, jóforgalmu

női kalap-üzlet

Szekszárdon teljes felszereléssel a leg-
jutányosabb árért eladó s bármikor
átvehető.

Az üzlet esetleg más helyre is
áthelyezhető.

Czím a kiadóhivatalban.

3-3

4093 szám.

tkv. 1908.

Árverési hirdetemény.

A szekszárdi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szekszárdi kir. törvényszék területén fekvő, a várdombi 297-es sz. betétben felvett, s felerészben Kneller János (nős volt Willi Erzsébettel), felerészben kiskoru Kneller József tulajdonát képező I. 1. 2. sorsz., 206 hrsz. kert, a beltelekben és 207 hrsz. ház, 57 ösz. a. udvarral a beltelekben együttesen 1503 korona kikiáltási ár mellett, a tulajdonos kérelmére bírói végrehajtási árverés joghatályával 1908 évi július hó 27-ik napján d. e. 10 órakor, Várdomb község-házánál megtartandó árverésen eladni fog és pedig a Willi József javára az ingatlanok felére biztosított holtiglani lakhatási jog érintetlen hagyásával.

Ha azonban ilykép az ezen szolgálmi jogot megelőző jelzalogos követelések kiegyenlítésére elégségesnek mutatkozó 1000 korona vételár meg nem ígértetnék, ez esetben a tett kisebb ígért hatálytalanná vált, s az ingatlan ezen szolgálomtól mentesen fog azonnal árverés alá bocsájtatni. Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 150 korona 30 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhezletenni, vagy a bíróságnál való elhelyezést igazoló elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számítva az első részletet 1, a második részletet 2, a harmadik részletet 3 hónap alatt, minden részlet után az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal, a szekszárdi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Szekszárd, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál 1908 évi május hó 2-án.

Dr. Gyenes,
kir. tszéki bíró.

Szent-Lukácsfürdői

KRISTÁLYFORRÁS

ÁSVÁNYVIZ

étvágyat javít, gyomorrontást meg-
akadályoz.

Kapható minden jobb fűszer- és
vegyeskereskedésben.

Főraktárak: Schlésinger Ignác
fűszerkereskedőnél Szekszárd, Strasser
Fülöp fűszerkereskedőnél Tolna, Davi-
dovics Testvérek fűszerkereskedőnél
Bonyhád, Bondi Ernő ezégnél Pincze-
hely.

4-4

Kristály só

a legfinomabb és legtisztább készit-
mény, a legszigorubb egészségügyi
követelmények szerint előállítva.

Kapható 1 kilós dobozokban 1 koronaért

GAUZER ADÁM

fűszer-, csemege- és ásványviz-kereskedésében

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

Tolna község előljáráóságától.

2935.
1908. szám.

Hirdetemény.

Tolna község előljáráósága közhírré teszi, hogy a község hatá-
rában — a beltelkek, szőlőföldek és uradalmi terület kivételével —
gyakorolható

vadászati jogot

a képviselőtestület vonatkozó határozata értelmében 1909 január hó
1-től 1914 július hó 31-ig terjedő időtartamra. Tolnán 1908. évi
augusztus hó 3-án délelőtt 9 órakor a község-házánál megtartandó
nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

Az árverési feltételek a főjegyzői irodában betekintheők.
Tolna, 1908 július hó 13-án.

Virányi Károly s. k.
főjegyző.

Ezer József s. k.
bíró.

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlőmalmok, bogyózó-gépek

Teljesen felszerelt

szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtolók, bogyó őrlők

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek

Szabad. önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA“ permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességgé legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntője és gőzhamorai által

BÉCS, II/1, Taborstrasse 71.

Kitüntetve 600 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárúsítók kerestetnek.

4-14

Eladó ház és szőlő.

Szekszárdon a Rákóczi-utczában levő II szobából álló kényelmes lakóház, a hozzátartozó összes mellékhelyiségekkel; továbbá az előhegyen, báró Augusz-féle szőlő szomszédságában levő 2666 m²-öl jól termő szőlő, présházzal, terméssel együtt, kedvező feltételek mellett, azonnal eladó.

Azonkívül a Sédpatak-utczában levő újonnan épült kényelmes uri lakóházban egy 4 szoba, konyha s mellékhelyiségekkel, valamint egy-egy 3 szoba s mellékhelyiségekből álló; továbbá egy 2 szobából álló lakások elköltözés folytán, Szent-Mihály napra, kedvező áron kiadók.

Bővebbet a kiadóhivatalban és Éber Márton nyug. tanitónál Feked. u. p. Véménd. 1-3

Diabolo játékok

kaphatók

Fekete Hugónál

Szekszárd, Kaszinó-bazár. 3-5

80 hlt. jó minőségű törkölyös (vizezett)

munkás bor,

6 hlt. valódi tiszta törkölypálinka eladó

ANDORMAJORI GAZDASÁG
u. p. Zomba. 2-2

Ugyanott egy ügyes konyhakertész és a eséplési idényre egy ügyes gépész kerestetik.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénntöttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igényvétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabaddalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkék a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajálva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatunként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 42-52

Egy 2¹/₂ lóerejű Fairbanks-féle

benzinmotor

(tejszövetkezeteknek igen alkalmas) teljes jókarban, jutányos áron október hó 1-ével eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Aki izlése, csinos, jó és olcsó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik Szekszárdon, Duna-utca 64/a., Horváth József szobakáplár házában, aki úgy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Raktáron tart saját gyártmányú diszes hálószoza berendezést díófából, a melyet jutányos áron bocsát áruba. — Ugyanezen műasztalos fizetés mellett tanonczót keres. 16-16

Tolnavármegye dombóvári járásának főszolgabirájától.

2754/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Tolnavármegye dombóvári járásához tartozó Döbrököz nagyközségben lemondás folytán megüresedett **főjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a, illetőleg az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítésüket, eddigi működésüket és életkorukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hivatalomhoz **f. évi július hó 28-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert elkésve érkezendő kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást f. évi július hó 29-én d. e. 10 órakor fogom Döbrököz község házában megejteni.

Az állás javadalma:

1. Döbrököz községtől 1200 korona.
2. Természetbeni lakás.
3. A döbröközi 133. sz. tjkvben A. 2-9. sorszám alatt felvett 13 kat. hold és 1201 négyszög öl ingatlan haszonélvezete, mely után azonban az adót a megválasztandó jegyző fizeti.
4. A magánmunkálatokért a vármegyei szabályrendelet szerint megállapított irásdíjak, kivéve a járlat kezelésért járó díjak, melyek a községet illetik.

Dombóváron, 1908 július hó 13-án.

Nagy,
főszolgabíró.

Vásárjogbérbeadási hirdetmény.

A szekszárdi magyar tanulmány alapítványi uradalmat Szekszárd város határában tartatni szokott országos-, valamint a napi és heti vásárokon megillető helypénzszedési jogok 1909. évi január hó 1-től, 1914. évi december hó 31-ig terjedő hat évre a szekszárdi m. kir. közalapítv. gazd. felügyelőségénél a **folyó évi július hó 28-án délelőtt 10 órakor** kezdődő és írásbeli zárt ajánlatok benyujthatásával összekötött nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatnak.

Az országos vásári, valamint a napi és heti vásári helypénzszedési jogok külön bértárgyat képeznek és így azokra külön-külön nyujtandók be az egy koronás bélyeggel és 500-500 korona készpénz, vagy megfelelő értékű magyar állampapírból álló bánatpénzzel ellátott ajánlatok.

A szóbeli árverésen résztvevők az árverés megkezdése előtt szintén 500-500 korona bánatpénzt tartoznak letenni.

A részletes feltételek a délelőtti hivatalos órák alatt az alulírott hivatalnál megtekinthetők.

Szekszárdon, 1908 július 8-án.

A m. kir. közalapítv. gazd. felügyelőség.

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Figyelem!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz kemény aprított tűzifát, métermázsánként 2 kor. 80 fillér, különként 3 fillér árban.

Csepléshez tatabi brigit szén, porosz és salgótarjáni szén, valamint kerítés és lugoshoz tölgyfa oszlopok aladása.

Továbbá mindenfajta hasáb és dorong

tűzifa

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasúti állomás mellett.

Kívánatra a fát, ugyszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 10 10

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Ideális arcz-crème a zsirtalan

DIANA ARCZENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ara I korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor I kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárban Szekszárdon. 77-77

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint **Szekszárdon, Széchenyi utca 140. szám alatt** (volt Martin féle ház) a mű kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozású butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kívánatra tervvel szívesen szolgálok.

Főtörékvésem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, kérem szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

asztalos és butorraktáros.

14-52

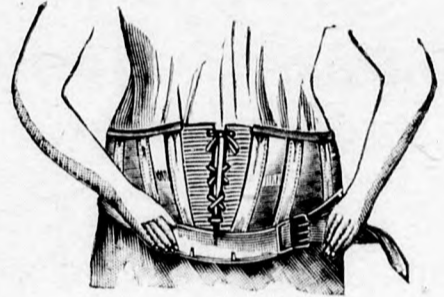
Fischl Lajos

butor- és épületasztalos, a „Pirmitzer József és Fiai“ kereskedők házában dus raktárt tart a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodabereendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Amatőrök!!

Fényképezési cikkekben forduljanak a „Garay“ Drogériához, ahol megszerezhetnek minden szükséges kelléket a legjutányosabban (gépet, lemezt, másolópapírt, vegyszert és egyéb szükséges kelléket). Azonfelül szakszerű utasításban is részesülhetnek.

Sérvben szenvedők! Lágyék- és köldöksérvkötőket, a legjobb gyártmányukat, a legújabb módszer szerint, mérték után legjutányosabban szerezhetik be. **Haskötők, göröcsérharisnyák, havibajkőfejek, heretartók** stb., valamint minden-betegápolási eszköz.

Francia női- és férfi- övszerek.

Férfi övszereket postán bérmentesen a legnagyobb titoktartás mellett szállít, az összeg előleges beküldése után 5, 6, 8 és 10 koronáért tuezatját.

„Garay“ Drogéria

Szekszárd,

Széchenyi-utca, dr. Hangel-féle ház.

Izletes nizzai salátaolajamat ajánlom a tisztelt háziasszonyok figyelmébe.

Csak szakértő kereskedőktől vásárolhatunk előnyösen!

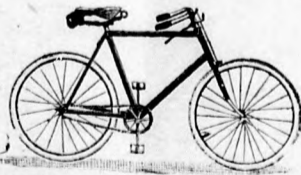
A Styria- és Demokrata kerékpárok

Két évi jótállás!

az elsők között is elsők.

Két évi jótállás!

Az összes alkatrészekből, acetylen-lámpákból, esengők, kúrtók stb. felszerelési tárgyakkal és a legjobb minőségű kerékpárgummikkal állandó, nagyválasztéku raktár.

Nagy javító műhelyünkben mindentéle munkát olcsón és pontosan készítünk.

Puch-motorkerékpárok és automobilon tolnamegyei képviselői. — Használt kerékpárokat becserelelünk.

Kedvező részletfizetések!

Jó minőség! Olcsó árak!

Az eredeti AFRANA és WETTINA

varró- és mihimzőgépek a legtökéletesebb gyártmányok.

Singer családi, karikahajós, Central-Bobbin és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is minden varrógépet 10 évi kezességet vállalunk.

Kedvező fizetési feltételek.

Nagy varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Használt varrógépeket becserelelünk.

Alkatrészek az összes rendszerű varrógépekhez. — Szakértő műgépészünket kívánatra bárhova vidékre is kiküldjük.

Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Tökéletes

Beszélőgépek (Grammophonok)

és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is

Müller Testvérek

varrógép-, kerékpár- és gazdasági gépek raktárában

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

17-52